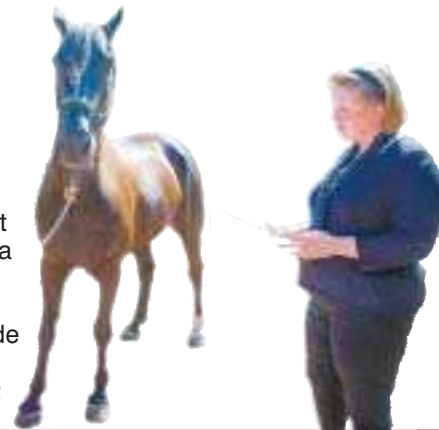

Hon talar med hästar

HUSDJUR. Djurkommunikatören **Ingela Hertz** från Eskilstuna har hjälpt åländska hästägare att lära känna sina djur bättre.

– Alla kan tala med djur. Man måste bara våga lita på och våga tro på att de tankar som kommer faktiskt kommer från djuren, säger Hertz. SIDAN 2

ÅHS öppnar ny mottagning i kampen mot svininfluensan

NYHETER. Den nya influensan A/H1N1, eller svininfluensan som den allmänt kallas, kräver nya åtgärder inom vården.

– Influensan är här och den går inte att stoppa, säger **Margareta Bondestam**, chefläkare på Ålands hälso- och sjukvård.

ÅHS har därför infört en ny telefonservice och öppnar en separat mottagning för dem som har eller tror sig ha influensan. Med det vill man försöka undvika att smittan sprids till andra patienter och till personalen.

Därför skall den som har symptom på eventuell svininfluensa inte längre uppsöka akuten eller hälsocentralerna utan att ringa den nya influensatelefonen först.

– Finland har gått in i den så kallade lindringsfasen, säger Bondestam.

Lindringsfasen medför bland annat att huvudansvaret inte längre ligger hos akuten utan hos primärvården. Man tar inte heller längre prov av alla misstänkta fall.

SIDAN 3

FOTO: FREDRIK TÖRNROOS

Lyxhotellet kan bli större än planerat

NYHETER. Det planerade lyxhotellet på Lotsberget ser nu ut att få betydligt fler rum än vad som meddelats tidigare.

– Det kommer säkerligen att bli 150-200 rum. Det är en väsentlig förändring, säger **Stefan Eriksson** på Colorful Hotels.

Byggandet av hotellet räknar han med att kan startas upp redan om 6-12 månader och om allt går i lås kan hotellet stå färdigt någon gång under 2012.

SIDAN 4

”Lyyski är inte en av våra tre”

SPORT. – Vi har inte varit i kontakt med **Pekka Lyyski** och han är inte en av de tre som har varit på intervju.

Det säger FF Jaro vd **Niklas Storbacka** som menar att ingen ny ersättare har utsetts till tränaren **Mika Laurikainen** som lämnar Jakobstadslaget efter säsongen.

IFK:s klubbdirektör **Peter Mattsson** känner inte till att Jaro skulle vara intresserade av Lyyski.

– Pekka har inte nämnt FF Jaro för mig i varje fall, säger han.

Nya Åland har varit i kontakt med personer som tror sig veta vilka tre som har kallats på intervju. SIDAN 15

Fler kan jaga skarv

NYHETER. Från och med den första augusti släpps skarvjakten friare på Åland. Hittills har det bara varit personer som fått sin fiskeverksamhet hotad som har fått ansöka om tillstånd att jaga skarven, men efter månads-skiftet får vem som helst ansöka om tillstånd.

– Men skyddsjakten innebär fortfarande att man måste ha tillstånd för att jaga skarv, säger jaktförvaltare **Marcus Nordberg**.

SIDAN 4

Skulden - en utmaning

SOMMARSERIE. Efter några år i Kenya blev **Niklas Oriander** kommundirektör i Finström. Det har han nu varit i snart två månader.

– Ekonomin är Finströms stora utmaning. 2004 gjorde kommunen stora investeringar som gjort att skuldbördan är stor och den måste vi jobba med, säger han till Nya Åland. SIDAN 5

Jobbar när andra sover. Olavi Hurme är en av dem som städar Mariehamn varje morgon.

Foto: ANDREAS DIENERT

Skräpväktare håller gatorna rena

REPORTAGE. Klockan fem börjar de. Då tar de sina cyklar och trampar ut på stadens gator för att plocka upp efter oss andra. Det är ett hårt jobb, men enligt städarna själva ett ganska skönt arbete.

– Jag tycker om lugnet på morgonen, sedan får man mycket mer gjort mellan fem och sju än mellan åtta och tio, säger **Nanny Henriks-son**.

Också **Olavi Hurme** uppskattar lugnet på

morgonkvisten, men poängterar att det är ett tungt arbete.

– När cykeln är full med skräp är det tungt att cykla. Speciellt när man måste ganska långt för att tömma sina säckar igen. SIDORNA 10-11

kultur

9

Camilla Sakowski ställer ut "Gott och blandat" på Galleri Fäktargubben.

kultur

10

Ulrika Navier och **Anna Norrgrann** laddar upp för helgens popfestival på Jurmo.

sport

14

Magnus Hjulström är arrangör för Mariehamns-spelen som startar i dag.

folk

20

"Jag började åka motorcykel som 60-åring, det är jag lite stolt över"

DAGENS TURIST ANN-MARIE JANSSON ÄR EN TUFF BÖNA

VI HAR ÖPPET-NÄR DU ÄR LEDIG!

Vardagar 10-19. **Lördag Söndag 11-16**

tel. 17 570 fax 17 581 Lövuuddsvägen, Möckelö (vid flygfältsrondellen)

Titte Törnroth-Sarkkinen

Epost: titte.tornroth@nyan.ax
Telefon: 528 452

husdjur

Frågestunden kan börja. Djurkommunikatör Ingela Hertz (t.h.) gör sig redo att börja sin pratstund med Siv Holmströms häst Askö Nisse. Med sig har hon papper, penna och en rad frågor som ägaren vill få svar på.

Hon talade med åländska hästar

Genom en upptränad känslighet och intuition får djurkommunikatören Ingela Hertz från Eskilstuna kontakt med bland annat hästar, hundar och katter på en nivå där kommunikation är möjlig.

Nyligen besökte hon Åland.

–När jag är ”påkopplad” kan jag få meddelanden genom alla sinnen. Det kan vara en smak, en känsla av smärta någonstans i kroppen, det kan vara en bild eller en tanke. Alla kan tala med djur, man måste bara våga lita på och våga tro på att de tankar som kommer faktiskt kommer från djuren, berättar Hertz som gjort fyra hembesök hos olika hästägare på Åland.

De djur som hon får till uppgift att tala med har ofta någon form av problem. De kan vara sjuka, ha ont någonstans i kroppen eller vara oroliga över något. Men ofta handlar det också om ren och skär nyfikenhet från ägarnas sida.

–Det händer att djuren mår bättre och blir av med sina problem bara genom att jag talat med dem. Men oftast handlar det om att förmedla vad jag fått veta till ägaren som sedan har bättre insikt om hur djuren vill bli skötta.

Kurs chockerade

Ingela Hertz har varit djur-

kommunikatör sedan 1996. Hon gick i kurs hos **Mia Mattsson** som skrivit tre böcker i ämnet: ”Lyssna när djuren talar”, ”Föra djurens talan” samt senaste boken ”Lär dig ta emot djurens budskap”.

Kursen varade i en dag, men när Hertz numera håller egna kurser låter hon dem gå över en helg för att deltagarna också ska hinna träna med instruktören.

–Det var otroligt intensivt och jag var i chock när jag gick därifrån. I chock över att jag märkte att det fungerade. Men innan jag började praktisera tränade jag i ett och ett halvt år. Bland annat är det otroligt viktigt att kunna koppla bort kommunikationen, annars blir man galen.

Övertygad

Ett besök börjar med att djurägaren skickar 15-20 frågor till Hertz som de vill få svar på genom besöket. Frågorna får inte vara ledande, men de ska åtminstone delvis vara sådana som djurägarna själva

vet svaret på, som till exempel var hästen har ont.

I dag är det hästmassör **Siv Holmström** i Lumparby i Lumparland som har bett henne tala med hennes häst Askö Nisse.

–Jag är mest bara nyfiken, men också skulle det vara nyttigt för mig som hästmassör att känna hästarna bättre, berättar Holmström.

”Tycker om ridning”

När Hertz börjar jobba står hon tyst bredvid hästen och blundar, med papper och penna redo i handen. Besöket räcker någon timme.

Genom pratstunden har hon fått reda på en del detaljer om hästen som ägaren Holmström håller med om. Hertz har ställt frågor om vad hästen tycker om utrustningen och om hästen har ont någonstans. På den senare frågan kunde hon ge detaljerade besked som stämde väl överens med ägarens erfarenhet.

Förutom ”testfrågorna” ville Holmström också veta om Askö Nisse hade något att tillägga. Hon får reda på att han till sin personlighet är en ”showare” som tycker om att bli sedd och att visa upp sig, han gillar också ridning.

Hur går det till, är dessvärre en fråga man inte riktigt kommer ifrån. Hur fungerar det? Men Hertz har egentligen redan svarat på frågorna, så

Tillit. För att kunna öppna kommunikationen måste man våga tro och lita på att de tankar man får är djurets, berättar djurkommunikatör Ingela Hertz.

långt som det är möjligt. Resan handlar, som sagt, om tro

–Genom djurägarnas respons har jag med tiden blivit överbevisad om att det fungerar.

Blev tuffare

Hertz tar runt 44 euro för ett besök som varar ungefär en timme. Hon bedriver verksamheten vid sidan om andra jobb, bland annat har hon i många år drivit ett hunddagis.

Anna-Karin Eklund har redan haft ett besök, hon har också gått en kurs i djurkommunikation med Hertz.

–Min häst gick inte från stallbacken och genom Ingela fick jag veta att jag måste vara tuffare, att hästen inte litade på mig. Efter det blev det mycket lättare.

Kontaktperson och initiativtagare var **Carolina Lampi** i Hammarland Mörby, som meddelar att man gärna får

höra av sig till henne om man är intresserad av besök av Ingela Hertz i framtiden.

Text & foto: **SARA OTHMAN**
sara.othman@nyan.ax

Nyan rättar

I artikeln om raskatter på vår senaste husdjursida skulle det stå att kattungarna måste vara tolv veckor gamla innan de ges bort, inte månader.

Till Åland. Eu-parlamentariker Carl Haglund kommer till Åland på fredag för att diskutera fiskerinäringen med folk i branschen.
Foto: ERKKI SANTAMALA

Haglund träffar åländska fiskare

■Europaparlamentariker **Carl Haglund** (SFP) besöker Åland på fredag för att träffa åländska fiskare.

Klockan 12 på fredag blir det fri diskussion kring EU och den åländska fiskerinäringen på Pub Niska i Västra hamnen.

Carl Haglund valdes förra veckan till vice ordförande för Europaparlamentets fiskeritskott.

Med på besöket är även nyligen utvalde åländska specialmedarbetaren **Wille Valve**. (ab)

Jobbig lördag för polisen i staden

■Polisen fick ett flertal anmälningar under lördagen.

Det allvarligaste fallet var en person som blev slagen i huvudet med en flaska i centrum och fick föras till sjukhus för omplåstring. Gärningsmannen var okänd för offret och misstänks för grov misshandel.

Två personer uppger sig ha blivit hotade med kniv av en tredje person vid Mariepark i Mariehamn i lördags. En misstänkt person greps av polisen men släpptes efter förhör. Brottsmisstankarna kvarstår dock. Personen misstänks för olaga hot.

En person som fick flertalet knytävsslag i ansiktet på Ålandsvägen blev körd till sjukhus för omplåstring.

Slog sönder fönster

Polisen utreder också två fall av misstänkt skadegörelse som skedde någon gång i lördags.

Fönster till tre fastigheter på Storagatan i Mariehamn har krossats och polisen utreder vad som har hänt. Dessutom misstänks tre personer för att ha krossat en ruta till en fastighet på Strandgatan i Mariehamn på lördagen.

Också i fredags blev ett fönster krossat, det handlade om ett skyltfönster på Torggatan och personen hade stulit egendom ur fastigheten.

Fyra underåriga personer straffades med böter under helgen för innehav av alkoholhaltiga drycker. Alla påträffades i Västra hamnen i Mariehamn. (so)

Nya rutiner inför höst med svininfluensa

ÅHS öppnar influensamottagning

Ålands hälso- och sjukvård har infört en ny telefontjänst och öppnar en separat mottagning för dem som har eller tror sig ha den nya influensen A/H1N1, det vill säga den så kallade svininfluensen. Med det hoppas man kunna begränsa riskerna för att viruset sprids på sjukhuset.

Sjukhus- och primärvårdsledningen ser det som en självklarhet att den nya influensen kommer att härja också på Åland. När läget blir som värst är svårt att förutspå men man räknar med att smittospridningen sätter i gång på allvar i höst då skolor och dagis fylls igen.

–Den är här och den går inte att stoppa, säger chefläkare **Margareta Bondestam**.

Inte prov

Samma prognos gäller för hela landet. Därför har Finland och ÅHS nu ändrat sitt förhållningssätt till sjukdomen.

–Vi har gått in i den så kallade lindringsfasen, förklarar Bondestam.

Lindringsfasen betyder bland annat att huvudansvaret inte längre ligger hos akuten utan hos primärvården. Man tar inte heller längre prov av alla misstänkta fall.

Minska riskerna

I stället satsar man så långt som möjligt på att minska riskerna för att bli smittad. Svininfluensen är inte värre än en vanlig influensa men den smittar betydligt lättare.

–Där kan man göra mycket med hygienåtgärder, säger Bondestam.

ÅHS vill undvika att smittan sprids till andra patienter och till personalen. Därför skall den som har symptom på eventuell svininfluensa inte längre uppsöka sjukhuset eller hälsocentralerna.

Stanna hemma

I stället skall alla som har symptom nu ringa en speciell influensatelefon, 535 310. Telefonen är bemannad mellan klockan 9 och 12, övriga tider kopplas samtalen vidare till en telefonsvarare.

Är beredda. ÅHS ledning, från vänster vikarierande klinikchefen Siv Hohenthal, Tora Woivalin, ledande läkare för primärvården och chefsläkare Margareta Bondestam redogör för de åtgärder som ÅHS nu vidtar för att minska risken för att svininfluensansan skall smitta sjuka patienter eller personal på ÅHS.
Foto: FREDRIK TÖRNROOS

Personalen kommer i varje enskilt fall att ta ställning till om man skall uppmana den sjuka att stanna hemma eller uppsöka någon form av vård.

Hör man inte till någon av riskgrupperna blir man sannolikt ombedd att stanna hemma och vårda sig själv..

Bokad tid

Blir man däremot ombedd att kontakta sjukskötare eller läkare är det inte den vanliga hälsocentralen man skall gå till. ÅHS öppnar inne på sjukhusområdet en speciell mottagning bara för fall och misstänkta fall av svininfluensa.

ÅHS ledningen betonar att man inte får uppsöka avdelningen utan att ha fått en bokad tid.

–Vi vill ju inte att en frisk person riskerar att möta en sjuk i väntrummet, förklarar **Tora Woivalin**, ledande läkare för primärvården.

Personalen på avdelningen kommer att bära skyddskläder.

–Man skall inte bli skrämmd. Vi har inte skyddskläder för

att sjukdomen är farlig utan för att vi inte skall bli smittade och sprida smittan vidare, säger vikarierande klinikchef **Siv Hohenthal**.

Om alltför många av ÅHS personal själva krokmar kan det störa rutinerna och övrig vård kan bli lidande. Risken för att influensen sprids till riskgrupperna ökar också.

Tre dagar

Är man sjuk och behöver ett läkarintyg är det också till influensamottagningen man skall vända sig.

–Man får verkligen hoppas att alla arbetsgivare i det här fallet tillåter sina anställda att vara hemma tre dagar utan intyg, säger Tora Woivalin.

I slutet av september eller i oktober beräknas vaccinet anlända.

–Det finns alltså god tid att fundera på om alla skall vaccineras eller bara vissa grupper och i så fall vilka, säger Margareta Bondestam.

TITTE TÖRNROTH-SARKKINEN
tittle.tornroth@nyan.ax

Fakta/ A/H1N1

* Den nya influensen A/H1N1, allmänt kallat svininfluensa, är ett nytt influensavirus som först påträffades i södra USA och Mexiko. A/H1N1 innehåller gener från svin-, fågel- och människoinfluensavirus i en kombination som inte tidigare har påträffats. Benämningen svininfluensa beror på att det nya viruset genetiskt närmast påminner om ett svininfluensavirus, ett A-virus.
* Då den nya influensen först började sprida sig kom larmrapporter och hög dödlighet och risk för en livsfarlig pandemi. Oron var överdriven. I dag är inte svininfluensen längre klassad som en allmänfarlig sjukdom.
* Svininfluensen är som en vanlig influensa. Det betyder att friska, vuxna personer återhämtar sig efter en eller ett par veckor medan små barn, äldre och sjuka kan drabbas till och

med mycket allvarligt.
* Det finns inga tecken på att svininfluensen skulle mutera, det vill säga utvecklas till en farligare variant.
* Har man en gång fått smittan blir man immun.
* Finland har beställt vaccin för hela befolkningen. Det anlän-der i höst
* De som hör till riskgrupperna får ordinerat antivirala mediciner som eventuellt kan hjälpa.
* Enligt den senaste officiella statistiken har drygt 20.000 fall av svininfluensa bekräftats inom EU och Efta. Den siffran är dock betydligt högre i verkligheten eftersom man inte längre tar prover för att bekräfta fallen. Bara i Storbritannien räknar man redan i sexsiffriga tal. 35 dödsfall har förekommit i Europa.
* På Åland har nyligen ett fall bekräftats.

Källa bland annat Institutet för hälsa- och välfärd och ECDC.

Check-lista för svininfluensen

Tror du att du eller någon anhörig har fått eller kan ha fått den nya influensen S/H1N1?

Här är en lista på vad du skall hålla utkik efter och vad du skall göra om du tror att du är sjuk.

Symptomen

Följande tre symptom är vanligast
* feber över 38 grader
* hosta eller snuva
* halsont
Andra möjliga symptom är ont i kroppen, huvudvärk, frossbrytningar och trötthet. Några få har också haft uppkastningar och diarré.
Har du plötsligt fått något av dessa symptom skall du ringa **ÅHS influensatelefon 535 310**. Den är bemannad klockan 9 - 12, övriga tider kopplas samtalen vidare till en telefonsvarare.

Är du allvarligt sjuk och hör till någon av riskgrupperna kan du ringa akuten, telefon 5355. Ring ALLTID först, uppsök INTE ÅHS utan att du har blivit ombedd att göra det och fått en bokad tid. Din smitta kan vara ödesdigert om en som hör till riskgrupperna befinner sig i samma väntrum!

Riskgrupper

A/H1N1 är inte värre än en vanlig influensa. Det betyder att smittan inte är farlig för en fullvuxen frisk person men också att den kan vara livshotande för småbarn och gamla och för svaga och sjuka människor.
Om den som har symptom hör till någon av nedanstående riskgrupper bör man alltid söka vård omedelbart!
* gravida kvinnor (under hela graviditeten och 4 veckor efter förlossningen)
* barn under 3 år

* personer som lider av hjärt- och lungsjukdomar som kräver regelbunden medicinering samt diabetes
* personer som lider av kronisk lever- eller njursufficiens
* personer som lider av en sjukdom som försämrar motståndskraften, till exempel leukemi eller HIV
* personer som får immunned-sättande vård eller läkemedels-behandling
* personer som lider kronisk neurologisk eller neuromuskulär sjukdom
* personer som har sjuklig övervikt (BMI över 40)

Förebyggande åtgärder

Influensen smittar genom hosta, nysningar och direktkontakt. Hygienen är därför mycket viktig.
Är du frisk minskar du smittorisken genom att ofta tvätta händerna med tvål och vatten

eller desinficerande medel. Rör inte vid ögon, näsa eller mun om inte händerna är precis nylättade. Du skall naturligtvis inte heller gå nära någon som är sjuk.
Är du sjuk skall du tänka på alla andra!
* Täck näsa och mun med en engångsnäsduk då du nyser eller hostar. Har du ingen, använd din ärm och inte händerna.
* Tvätta händerna efter varje gång du har nyst eller snutit dig.
* Hålls hemma! Gå inte till arbetet, skolan, ut på byn eller på kalas då du är sjuk.
* Se till att andra håller sig på avstånd från dig.
Du kan läsa mera på sidan www.ktl.fi/portal/svenska/hal-soteman/infektionssjukdomar/svininfluensa/rad_om_vard_i_hemmet/. Här finns till exempel råd om hur du skall vårda ett

sjukt barn. Sidan uppdateras kontinuerligt.

Riskländer

I vissa länder har svininfluensen redan utvecklats till en epidemi och där är risken för att bli smittad naturligtvis större än på andra orter.
Dessa länder är: **Benelux-länderna, Cypern, Grekland, Spanien och Storbritannien** i Europa. **Filippinerna, Hong Kong, Malaysia, Singapore och Thailand** i Asien. **Australien, Nya Zeeland** och de båda **amerikanska kontinenterna**.
Om du har besökt något eller några av de uppräknade länderna skall du följa med ditt hälsotillstånd. Har du inom sju dagar fått misstänkta symptom skall du ringa ÅHS. Glöm inte heller att spridningen av influensen just nu sker med hög hastighet och att du därför naturligtvis kan smittas i också andra länder.

Skarvjakten friare i augusti

Från och med den första augusti kan vem som helst ansöka om tillstånd för skyddsjakt på skarv.

Hittills har det bara varit yrkesfiskare som fått sin verksamhet hotad som beviljats tillstånd att skjuta skarv. Men på lördag släpps alltså skarvjakten fri för allmänheten.

–Det handlar fortfarande om skyddsjakt, vilket innebär att alla som vill skjuta skarv måste ansöka om tillstånd, säger jaktförvaltare **Marcus Nordberg**.

En av anledningarna till att jakten släpps friare är att skarvens häckningsperiod börjar lida mot sitt slut.

Skyddar fisket

I år har tre tillstånd beviljats hittills. Ett av dem har **Johan Mörn** som i år skjutit 18 skarvar.

Johan Mörn skjutet skarv för att skydda fisket och planteringen av fisk för sportfiske, en viktig näringsgren inom turismen.

–Det är ganska otacksamt att lägga ner mycket pengar och tid på någonting om det inte ger resultat. Skarven äter den utplanterade småfisken om vi inte försöker hålla ner antalet.

Ätbar fågel

Det finns ingen jaktkvot på skarv på Åland, men enligt Marcus Nordberg är alla som skjutet skarv rapporteringskyldiga vid varje fälld skarv.

Då är det lätt att övervaka skarvjakten och bromsa den om antalet skjutna skarvar blir för högt.

Marcus Nordberg rekommenderar att de som skjutet skarv även ska ta hand om fåglarna eftersom köttet är ätbart. I några av de fåglar som undersökts har man hittat spår av tungmetaller, men Marcus Nordberg bedömer konsumtionen som så måttlig att ingen människa kan komma till skada av att äta skarv.

Det är även enligt Johan Mörn viktigt att se skarven

Skyddsjakt. Från och med den första augusti släpps skarvjakten friare. Då får vem som helst ansöka om tillstånd för skyddsjakt av skarven. Foto: ERKKI SANTAMALA

Skarvjägare. Johan Mörn skjutet skarv och han tar även tillvara på dem. Under vikingamarknaden sålde Saltviks jaktlag "toast skarven" som var mycket populär. Foto: FREDRIK SONCK

som en resurs och inte skadedjur. Han brukar tillaga

dem och tycker själv att de smakar bra.

–I år har vi sålt "toast skarven" på Vikingamarknaden och de har varit populära, säger Johan Mörn.

Två raser

I dag finns det två raser av arten skarv.

Storskarven är enbart i våra trakter när den övervintrar eller om storskarvarna inte ännu är könsmogna.

Mellanskarven däremot är den som ställer till störst problem för fiskeindustrin. Mellanskarven har invandrat söderifrån och har utökat sitt häckningsområde i snabb takt under de senaste årtiondena.

–Man ser inte skillnad på dem med blotta ögat, säger Marcus Nordberg.

JOHAN ORRE
johan.orre@nyan.ax

Rapsolja dödar ungar i äggen

■I Stockholms skärgård har man börjat med en omstridd metod för att minska skarvpopulationen. Skarvägg doppas i rapsolja som leder till att porerna i äggen stängs och skarvungarna dör på grund av syrebrist.

Man lämnar dock ett ägg openslat för att honan inte ska

överge boet. I vår har 5.000 skarvbon behandlats med denna metod.

Länsstyrelsen i Stockholm tillåter även pickning (då man pickar hål på äggen) och skyddsjakt i närheten av fiskeredskap, skriver Hufvudstadsbladet. (jo)

Fakta/Skarvjakten

På landskapsregeringens hemsida finns riktlinjer för skyddsjakt på skarv. Nedan följer ett utdrag av dessa riktlinjer:

Tillståndsinnehavare skall inneha åländskt jaktkort, ha jakträtt på område där jakt bedrivs samt i övrigt följa jaktlagen för landskapet Åland.

Jakt med användande av lockbulvaner är tillåten. Tillstånd kan återtas med omedelbar verkan om situationen för skarven kräver det eller om kriterierna för jakten inte följs.

Tillståndsinnehavaren är redovisningsskyldig för resultatet av skyddsjakten. (jo)

Leverantör hörs. Bolaget som installerade självstyrelsegårdens olyckshiss hörs av landskapet den här veckan. Foto: STEFAN ÖHBERG

Hissleverantör ska höras

■Torsdagens hissolycka i självstyrelsegården är under utredning.

Förutom arbetsskyddsundersökningen och den kriminaltekniska undersökningen ska också representanter för hissleverantören Kone höras med anledning av det som skedde.

De som är ansvariga för hissen kommer hit den här veckan, säger lantrådet **Viveka Eriksson** (Lib).

En vaktmästare vid självstyrelsegården skadades allvarligt när den pappersvagn som han fraktade i hissen troligtvis föll mot honom och klämde honom mot hissväggen. Mannen remitterades till Åbo Universitetssjukhus.

–Hela förvaltningen är skadad av olyckan och vi tänker alla på honom och hoppas förstås att han ska repa sig snabbt. Skadorna är vad vi vet inte livshotande, men han är ändå svårt skadad och svårt sjuk för tillfället.

Enligt Viveka Eriksson gavs det noggranna instruktioner om hur man borde och inte borde använda självstyrelsegårdens hissar efter den förra olyckan, som skedde på lagtingets sida av huset.

–Utredningen får visa vem som bär ansvaret. (so)

Vallpojke nedslagen i Tullarns äng

■Under två tillfällen mellan den 18 och 22 juli har någon tillgripit och förstört elstängsel och vallpojke vid Tullarns äng i Mariehamn. Händelserna är rubricerade som skadegörelse och snatteri. (jg)

Bilar utsatta för skadegörelse

■Däcken sönderskurna fick två personbilar som stod parkerade på Neptunigatan den 23.7. Rispad lackering var resultatet av den överkan en personbil råkade ut för på Askuddsvägen den 19.7. Polisen rubricerar händelserna som skadegörelse. (jg)

Bordslampa blev tjuvs byte

■En skrivbordslampa och en gsm-telefon blev bytet för den person som tog sig in i ett vindsförråd i Mariehamn i måndags. Polisen rubricerar händelsen som stöld. Stöld råkade även en frisersalong i Mariehamn ut på tisdagen då en mindre summa kontanter tillgreps. (jg)

Lyxhotellet blir större än planerat

Byggstart på Lotsberget om 6-12 månader

Det planerade lyxhotellet på Lotsberget kan bli avsevärt större än vad som sagts tidigare.

–Det kommer säkerligen att bli 150-200 rum. Det är en väsentlig förändring, säger **Stefan Eriksson** på **Colorful Hotels**.

Han räknar med att påbörja byggandet om 6-12 månader.

Lågkonjunktur och osäkra tider tycks inte påverka de intressenter som står bakom satsningen. Att Stefan Eriksson väljer att gå ut med de nya planerna just nu beror på ett ökat intresse från finansärer som insett att det finns ett större behov än man trott tidigare.

–Vi kommer nog att ha avsevärt fler rum än vad vi meddelat tidigare. Nu kommer det säkerligen att bli 150-200 rum. Det beror i första hand på de diskussioner vi haft med

olika parter som vill engagera sig i projektet. Man ser att det finns ett större behov än vi sett innan. Egentligen borde det nog vara ännu större, kring 250 rum.

Fördel bygga nu

Att bygga under lågkonjunktur innebär enligt Stefan Eriksson flera fördelar. Dels kan hotellet byggas till ett fördelaktigt pris. Dessutom står hotellet klart när ekonomin har återhämtat sig och kunder runt om i världen åter söker sig till anläggningar i den här stilen.

–När den står färdig har konjunktturen förhoppningsvis vänt..

Enligt Stefan Eriksson blir det byggstart om 6-12 månader. Hotellet skall stå klart någon gång under 2012.

–Vi väntar på att lantmäteriet på Åland ska göra sitt jobb. Det tar den tiden inn-

an man kan sätta igång med byggstarten.

Internationella företag

Vad gäller finansärer kan Stefan Eriksson inte bekräfta några uppgifter förutom att diskussioner pågår med åländska, svenska och internationella företag. Även den slutgiltiga prislappen är än så länge oklar.

–Vi har ju egentligen bara gissat tidigare. Det är svårt veta innan byggsätt och material är bestämt, men det kommer att ligga någonstans mellan 300 och 400 miljoner svenska kronor.

Intressanta utrymmen

För att göra hotellet till ett mål i sig finns flera planer på att utnyttja de ytor som finns tillgängliga inuti berget. Stefan Eriksson nämner konferensutrymmen, spa-anläggningar och upplevelseverksamhet

Lyxhotell. Den planerade anläggningen på Lotsberget ser nu ut att bli betydligt större än vad som sagts tidigare. Bilden är en idéskiss gjord av arkitekten Vasco Trigueiros.

som tänkbara användningsområden.

–Vi tittar rätt mycket på ytor som finns inuti berget. Vi har fått förfrågningar om man kan använda sig av dem för att göra anläggningen mer spännande. Det vore ju trevligt om man kunde få till en sån krydda på anläggningen. Då hamnar man i samma kategori som ishotellet i Jukkasjärvi.

–Vi kommer att välja material som finns att få tag i på Åland och vi kommer att bearbeta dem på ett sätt så att man känner att man är på Åland och ingen annanstans. Det ska inte kännas som ett designhotell, säger Stefan Eriksson.

JOHN GRANLUND
john.granlund@nyan.ax

Finström

Areal: Totalt 128 km² (andelen vatten är liten).

Invånare: 2485 (räknat 2008).

Senaste bokslut: +178 971,38 euro (på grund av oväntade skatteintäkter).

Fullmäktigeordförande: Lars-Åke Mattsson (Lib).

Byar: Bamböle, Bartsgårda, Bastö, Bergö, Bjärström, Emkarby, enbolstad, Godby, Grelsby, kulla, Markusböle, Prästgården, Pålsböle, Pättböle, Rågetsböle, Strömsvik, Stålsby, Svarts-mara, Tjudö, Torrbolstad, Tärnebolstad, Vestanträsk, Åttböle, Ämnäs.

Kända finströmare: kocken **Michael Björklund**, sångerskan **Johanna Grüssner** och fotbollsspelaren **Daniel "Daja" Sjölund**.

Vacker. Finströms medeltida kyrka hör till kommunens vackraste sevärdheter, tycker den nya kommundirektören Niklas Oriander.

"Skuldbördan stoppar investeringar"

Niklas Oriander har inte hunnit vara kommundirektör i två månader ens, men han har ändå ganska bra koll på vad som bör göras i Finström i höst.

I jämförelse med Kenya fungerar den offentliga sektorn nämligen riktigt bra på Åland, konstaterar han.

I det östafrikanska landet har Niklas Oriander för FN jobbat i tre år.

–Det var fantastiskt, ett vackert land med trevliga människor.

Anledningen till att det bar av till Kenya för några år sedan var att Niklas Orianders hustru **Suzan** fick jobb vid FN:s flyktingkommission.

Sedan fick han också själv arbete, ett mer businessbetonat sådant, men inom ramen för FN:s utvecklingsprogram. Det handlade om att höja den kenyanska regeringens regeringsduglighet, utveckla

förvaltningen och få ministrierna att jobba mer effektivt.

Även om Kenya är ett relativt välfungerande afrikanskt land finns där givetvis stora problem med bland annat korruption.

Stridigheter

I Kenya trivdes han bra men vid det vid de senaste presidentvalet blev situationen spänd. Den känsliga frågan om jordfördelningen i landet kom upp och valresultatet blev oklart vilket ledde till våldsamma stridigheter mellan regeringsblocket och oppositionen.

–Vi kom hem då det började bli turbulent.

Skuldbörda

Finström torde vara lugnare. Niklas har ännu inte upplevt att liberalerna och centern som dominerar det politiska livet i kommunen skulle ha problem i samarbetet. Men i höst väntar givetvis svåra tider.

–Hittills har jag inte sett någon större politisk spänning. Det viktigaste är att få budgeten för nästa år i skick. Ekonomin är Finströms stora utmaning. 2004 gjorde kommunen

Idrottscenter. På grund av stora byggprojekt har Finström nu också en stor skuldbörda. Å andra sidan finns flera idrottsanläggningar i kommunen.

stora investeringar som gjort att skuldbördan är stor och den måste vi jobba med.

Simhall

Å andra sidan har kommunen nu en ny simhall, en ny skola och ett nytt bostadshus i sin ägo. Och på grund av sitt centrala läge är Godby som bekant

en knutpunkt för hela norra Åland.

–Vi gjorde ett litet plus i bokslutet 2008 med det berodde på att inkomstkatten blev högre än budgeterat.

Äppelodling

Med åländska mått mätt är Finström en tämligen stor kom-

mun med sina 2485 invånare. Kommunen är en stor arbetsgivare med sina 120 anställda. Optinova är det största företaget – och därtill ett företag som verkar må bra.

Dessutom är äppelodling en viktig specialbransch inom det finströmska jordbruket. Tjudö Vingård är ett företag som satt Finström på kartan och i samma bransch håller Stallhagen på att flytta fram positionerna fast med en annan dryck.

Samarbete i norr

Också turismen är en viktig näring. Finström var Ålands turismkommun 1999 och 2002.

–Så nog klarar vi oss hyggligt. Men skuldbördan gör att vi inte kan investera. Förhoppningen är att kunna investera ytterligare i äldreården, men det bli nog senare.

Vad tror du om kommun-sammanslagningar?

–Jag tror att den praktiska nyttan skulle vara större med mera samarbete än med sammanslagningar, varje kommun har ändå sina egna förutsättningar.

Redan nu finns ett utvecklat samarbete med grannkommunerna i norr. Socialkansliet delar Finström med Geta, norra Ålands högstadiedistrikt är en

fungerande enhet och simhallen i Godby kommer också hela norra Åland till godo.

Kökar

Niklas Oriander är själv uppvuxen i Esbo, men har ofta besökt Åland innan han blev kommundirektör. Hustrun Suzan har rötter i Pålsböle.

–Delvis var det jobbmöjligheterna som fick oss att flytta hit, men sedan hade vi också båda en stark känsla för Åland. Min morfar var präst på Kökar och där var jag mycket i min barndom. Så Kökar har också en speciell plats i mitt hjärta. Familjen Oriander bor ute vid Bartsgårda med sonen William som är 1 år och 4 månader.

Hur ser Finström ut om 20 år, kommer kommunen att finnas kvar?

–Om 20 år har det skett en inflyttning till Finström. Vi har ännu bättre möjligheter att ta hand om kommuninvånarna, skolbarn och äldre. Och sedan har vi också blivit av med vår skuldbörda. Så jag tror att det ser bra ut. Finström finns nog kvar.

Bedragare lockar med stor lotterivinst

■ Åter dyker brev från utländska bedragare upp i åländska postlådor. Genom att påstå att mottagaren vunnit en stor summa pengar på lotteri försöker avsändaren få tillgång till person- och bankuppgifter.

–Vi vill passa på att varna andra så de inte gå på det lurendrejeriet. Brevet ser ju väldigt förtroendeingivande ut, säger **Harald Hage** vars fru har fått en bedragarbrev i postlådan.

Brevet ser äkta ut, med korrekt adress och ett riktigt frimärke, poststämplat i Alicante i Spanien den 23 juli i år.

I det tryckta följbrevet påstås att mottagaren, genom sina adressuppgifter, har haft tur i ”Euromillion lottery international”. Mottagaren uppmanas sedan att uppge kontaktuppgifter, personuppgifter, kontonummer och liknande och på så sätt kommer man att få närmare 800.000 euro i kontanter.

Brevet ger sken av att vara äkta genom en mängd registernummer och stämp- lar, men det är det ju inte. Denna avsändare är sedan tidigare känd för att skicka ut liknande ”vinstbesked” via e-post.(ab)

Foto: FREDRIK TÖRNROOS

Finbesök. Briggen Tre Kronor hade Kökar Harparnäs som natthamn i söndags.
Foto: TOM SUNDSTRÖM

Tre Kronor gick via Kökar

■ Svenska briggen Tre Kronor med åländske **Allan Palmer** som kapten stannade under natten till måndagen till på Kökar Harparnäs. Tidigt på måndagsmorgonen avseglade briggen mot Utö där startskottet för nästa

deletapp i Tall Ships’ Races gick igår klockan 12.00. Målgång sker i Klaipeda, Litauen. (jg)

Hallå där

Hallå där, **Danne Sundman**, som i december i fjol bestämde sig för att inte dricka någon alkohol under 2009.

Hur lever det nyktra livet?

–Det är enkelt att vara nykter. Jag kan köra hem från fester och slipper må dåligt dagen efter. Och så mår jag bättre i allmänhet, när man fyllt tretio kan man ju annars må dåligt flera dagar efter att man druckit.

Varför tror du att ditt beslut väckte så mycket reaktioner och känslor hos folk?

–Ja det var lite förvånande. Men spriten är en så viktig del av kulturen så när någon är nykter blir det konstigt. Vi är ju så socialt tränade att så länge vi är nyktra är vi blyga. Massor av gravida kvinnor

är ju nyktra på samma gång som mig, men eftersom de har en ”riktig”orsak så är det inte lika konstigt.

Händer det att folk känner sig obekväma med din nykterhet, att de tycker att du ska dricka?

–Nej. I bland tjarar någon lite på skoj. Men alla större fester jag varit på haft alkoholfria välkomstdrinkar, och på bröllop har det funnits alkoholfritt vin och öl. Det börjar överlag komma fler och fler alkoholfria alternativ på krogen.

Fortsätter du vara nykter 2010?

–Inte är det som att jag längtar efter att supa loss på nyårsafton. Jag fortsätter nog som jag har gjort.

TANJA LÖNNQVIST
redaktion@nyan.ax

OBS! Det händer

TISDAG 28.7

VÄDERSKÄR
■ ■ Västra Simskåla kl 18.00-21.00. Kvällsutflykt till Väderskår. Bokas kl 15.00 senast samma dag 040 078 3086.

AGENDA 21
■ ■ Lumparland Matboden kl 11.30-15.00. ”Köp dig själv”.

BARNENS MÅLARKOLONI
■ ■ Önningebymuseet kl 12.00-15.00. Raina Clemes leder akvarellverkstad för barn (och vuxna). Drop in kl 12 eller anmäl till 040 504 7022.

BIO
■ ■ Alandica kl 18.00. Harry Potter och Halvblodsprinsen. F-11/9.
■ ■ Alandica kl 21.00. Baksmällan. F-15/13.

JOEL-VANDRING
■ ■ Lemlands kyrka kl 19.00. Vandring i Joel Petterssons hemby Norrby. Vi besöker platser av betydelse, skådespelaren Matts Stenlund läser texter och guiden Lena Isaksson-Ahlskog berättar om händelser och människor och som omgav och påverkade Joel både i byn och utanför. Info: Lemlands bibliotek tel 34 595 tisdag & torsdag kl 9-13 och 18-20, onsdag 9-15.

KONSERT
■ ■ Mariehamn S:t Görans kyrka kl 19.00. Unga organisten Rickard Garczik från Ungern uppträder.

KÄLLSKÄR
■ ■ Kökar Brudhäll kl 12.15-15.15. Utflykter till Källskär görs dagligen tel 55 955.

LOPPIS
■ ■ Solkulla, Lemland kl 12-16. Loppis med kaffeservering. Södra Lemlands Marthaförening arrangerar.
■ ■ Sund Hulta. Bosses antik och kuriosa. Antikloppis klockan 14-20.

NÖJE
■ ■ Arkipelag. Dj Tony i nattklubben.
■ ■ Club marin. Dans till Tobbes från Sverige.
■ ■ Dinos uteservering kl 21.00. Peter Selin
■ ■ Dinos bar kl 24.00. Why Not Band.

RADIO
■ ■ Ålands radio kl. 10.00: Sommarprataren Inger Nygård, vik. verksamhetsledare för Ålands slöjd- och konsthantverk.

TEATER
■ ■ Eckerö post- och tullhus kl 19.00. Kullehusteatern ger ”Skådespelerskan” av Anne Charlotte Leffer i regi av Anita Ekström.

MARKNAD
■ ■ Sund Kastelholm, Österåker, kl 18.00-21.00. Loppis, matvaror, hantverk m.m.

ONSDAG 29.7

FÖRESTÄLLNING
■ ■ Alandica 19.30. Joelo-peran.

KÄLLSKÄR
■ ■ Kökar Brudhäll kl 12.15-15.15. Utflykter till Källskär görs dagligen tel 55 955.

SÄLSKÄRS FYR
■ ■ Hammarland Skarpnåtö brygga kl 18.00. Guidad tur till Sälkärs fyr med Bengt Häger. Bokningar och info: 37 227/0400 229 149.

BARNENS MÅLARKOLONI
■ ■ Önningebymuseet kl 12.00-15.00. Raina Clemes leder akvarellverkstad för barn (och vuxna). Drop in kl 12 eller anmäl till 040 504 7022.

NÖJE
■ ■ Club Marin. Dans till Conny Henrix Orkester från klockan 19’
■ ■ Arkipelag. Soundway i nattklubben.

■ ■ Dinos uteservering kl 21. Why not band.
■ ■ Dinos bar kl 24. Made in Thailand.
■ ■ Park restaurang och bar. Trubadur Roger Lander underhåller.

TEATER
■ ■ Sund Kastelholm. Kappsäcksteatern ger Slottets förbannelse - en spökvandring på Kastelholms slott. Premiär klockan 22 Bokning på 0457 5701008 eller 0457 3421623
■ ■ Bentes Sommarteater i Eckerö. Petronella Wester produktion presenterar Pippi Långstrump klockan 17.30. Förhandsbokning på 0457 5701909 eller bentes@live.se

ALLSÅNG
■ ■ Badhusparken kl 20. Lions allsång på Åland.

LOPPIS
■ ■ Mariehamn. Loppmarknad på Torget.
■ ■ Sund Hulta. Bosses antik och kuriosa klockan 14-20.

AKTIVITETSDAG
■ ■ Sund Kastelholm. Aktivitetsdag på Jan Karlsgården klockan 10-15
■ ■ Degerby Föglö. Hantverkardag på Enigheten klockan 18-21-

BIO
■ ■ Alandica kl 18.00. Harry Potter och Halvblodsprinsen. F-11/9.
■ ■ Alandica kl 21.00. Baksmällan. F-15/13.

RADIO
■ ■ Ålands radio kl. 10.00: Sommarprataren Johan Orre, studerande i Göteborg.

KÖKAR

Kökar kyrka. Musikandakt kl 19.

ECKERÖ
Storby Eckerö. Traditionell torgmarknad kl 10-15

I Joels fotspår. Skådespelaren Matts Stenlund läser texter på en vandring i Joel Petterssons hemtrakter i Lemland Norrby. Start vid Lemlands kyrka i kväll kl 19.00.
Foto: JAN KRONHOLM

Kom ihåg

■ ■ Mariehamns marthaförening: Vi träffas senast kl.16.30 söndagen.den 2.8 i Alandica kultur & kongresshuset inför Joel-operan som är kl.17.00.

■ ■ Röda korsets damkommitté: Vi träffas på Röda korsgården tisdagen den 28.7 kl 18.00. Kom ihåg saker till smäpaket.

Axel Kronholm

Epost: axel.kronholm@nyan.ax
Telefon: 528 463

familjen

Dagens namn

HÅKAN

Dop

August Erik Johan Forsgård döptes i Hammarlands kyrka fredagen den 24 juli. Han är son till Hanna och Johan Forsgård i Täby i Sverige. Fadern har rötter på Åland. Dopet förrättades av tf kyrkoherde Gunnevi Styrström.

Luca Wilhelm Nordman döptes på Silverskär i Saltvik söndagen den 26 juli. Han är son till Mari Lindroos och Markus Nordman i Mariehamn. Dopet förrättades av tf kyrkoherde Gunnevi Styrström.

Harald Lillebror Asudeh döptes i Finströms kyrka söndagen den 26 juli. Han är son till Ida Elisabeth Toivonen och Arshia Asudeh. Dopet förrättades av kaplan Heikki Turakka.

Melvin Leopold Sjöberg döptes i Lemlands kyrka söndagen den 26 juli. Han är son till Anna-Lena och Patrick Sjöberg. Dopet förrättades av kaplan Brita Turakka.

Melker Johan Ludwig Wahlfors döptes i Sunds kyrka lördagen den 25 juli. Han är son till Linda Bryggman och Johan Wahlfors i Göteborg i Sverige. Modern är bördig från Sund. Dopet förrättades av församlingspastor Jon Lindeman.

Vi firar 1-15 år

Tintin Ekelund i Åbo fyllde 2 år den 3 juli. Hon gratuleras i efterskott av mamma, pappa, Mimmi och farmor.

Mimmi Ekelund i Åbo fyllde 4 år den 23 juli. Hon gratuleras i efterskott av mamma, pappa, Tintin och farmor.

Nygifta

Erika (född Andersson) och Victor Santos firade sitt bröllop lördagen den 18 juli på Pellas i Lemland. Victor kommer från Madrid, Spanien och Erika från Söderby, Lemland. Med på bilden är sonen Luca, 10 månader. Tack till alla för en lyckad fest!

Foto: PRIVAT

Hanna Maria Louise Saurén och Per Thomas Lindberg, båda från Stockholm, vigdes i Sottunga kyrka den 25 juli. Brudparet tar namnet Saurén. Vigselförrättare var tf kyrkoherde Tomi Tornberg.

Foto: JACOB SAURÉN

Mats-Erik Benjamin Jansson och **Annika Maria Linnéa Eriksson**, båda från Mariehamn, vigdes den 25 juli i Föglö kyrka. Det gemensamma efternamnet blir Jansson. Vigseln förrättades av tf kyrkoherde Gunnevi Styrström.

Jesper Rolf Blomsterlund och **Zaida Emilia Fagerström**, båda från Finström, vigdes den 25 juli i Finströms kyrka. Det gemensamma efternamnet blir Blomsterlund. Vigseln förrättades av församlingspastor Jon Lindeman.

Den 7 juli föddes en pojke som ska heta Viktor. Han vägde 3.250 gram och var 48 centimeter vid födseln. Föräldrar är Gunnar och Melanie Roos i Hammarland Bovik. Nybliven storasyster är Ingrid, 2 år.

Foto: PRIVAT

Ny på Åland

☆☆☆

Lysning

Lysning har kungjorts mellan **Niklas Karl Börje Wiklund** och **Bodil Ingeborg Lundström**, båda från Mariehamn.

Lysning har kungjorts mellan **Gabriel Mikael Törnroth** och **Sandra Helena Mari Jansson**, båda från Mariehamn.

Vädret som sms

För aktuell väderprognos i din kommun skicka PROGNOS FÖGLÖ till 173521

Kostnad 0,60

nyan.ax

TACK

Tack till er alla som på olika sätt hedrat minnet av vår älskade

Kerstin Stenroos

Tack för all värme

Sofia, Helena och Michael

TACK

Ett varmt tack till alla som på olika sätt hedrat minnet av vår mamma

Svea Dahlblom

Speciellt tack till hälsovårdarna på Kökar, helikopterkillarna, akuten, kir.avd. och Peter Karlsson.

Barnen med familjer

Telefonkatalog på nätet
www.nyan.ax

SPELA BINGO med lyckotavla

På Paf Casino på Torggatan 14 alla TORSDAGAR kl. 19

- 5 raders BINGO
- Läckotavla, vinster 34€ – 336 €
- Kvällens poängplockare: 3 kg kaffe och 1,5 kg kaffe

VIKING LINE DOG SHOW

Internationell HUND UTSTÄLLNING
26-27.9.2009

Anmälan till reducerat pris senast måndag 3.8. Sista anmälningsdag 21.8.2009.

Info www.akd.ax eller tel.0457 524 4332

Arr. Ålands Kenneldistrikt

VIKING LINE

Nyan rapporterar om det dagliga livet på sommar-Åland

Tisdag 28 juli kl 10-14.30 finns vi i Degerby i Föglö

Nya Åland

Kappsäcksteatern ger:

SLOTTETS FÖRBANNELSE

en spökvandring på Kastelholms slott

En fiktiv spökhistoria
Manus: Kappsäcksteatern
Musik: Delar av The PeeGees

PREMIÄR

Onsdag 29 juli kl 22.00

Följande föreställningar kl 22.00. JULI: 29 och 31
AUGUSTI: 1, 5, 6, 7, 8, 12, 14 och 15

Biljetter: 15 euro/vuxen
Biljettbokning: 0457 570 1008/0457 342 1623
OBS! Endast 40 platser.

Katarina Gäddnäs
Epost: katarina.gaddnas@nyan.ax
Telefon: 528 466

kultur

” Det håller på att ske en fördumning i samhället. Viss litteratur genomkommersialiseras, fastän den är undermålig. Underhållningsindustrin har blivit stor, och det handlar allt mer om pengar, inom alla sfärer

FÖRFATTAREN PETER SANDSTRÖM I ÅU

Katrina jubilerar

Tio år med kammarmusik

Lettiske Peteris Vask är tematsättare för årets konsertserie Katrina.

På programmet står också musik av Nordgren, Haydn, Mendelssohn och Purcell. Konstutställning och öppna repetitioner, bjuder man publiken på och Finlands kanske främsta cellist: Markku Ylönen.

Konsertserien Katrina arrangeras i år för tionde gången nästa vecka, den 3-8 augusti. Jubileumsprogrammet innehåller tio konserter, plus öppna repetitioner och en festivalutställning.

Årets huvudgäst är **Peteris Vasks**, världskänd tonsättare från Lettland. Hans verk kommer att presenteras vid flera konserter och han bidrar också själv till feststämningen genom att närvara under hela festivalveckan. Bland annat bjuds publiken på hans fjärde stråkkvartett.

Hemmakonserter

Ifjol ordnades för första gången hemmakonserter under Katrina Kammarmusik. Konceptet är endel av filosofin bakom Kulturföreningen Katrinas verksamhet. De vill erbjuda musik i vackra och spännande miljöer för att ge besökarna en helhetsupplevelse.

–Egentligen är det inte konstigt att vi har konserter hemma hos privatpersoner eftersom hemmet är en naturlig arena för den här musikstilen. Musiken blir intensivare och kontakten mellan åhörare och artisterna blir intim och avslappnad, säger Tiila Kangas.

Årets hemmakonsert äger rum hemma hos konstnären **Barbro Eriksson** och psyki-

Cellist. En av landets bäst renommerade cellister Markku Ylönen spelar på Åland nästa vecka. Pressfoto.

atern **Nils-Gustav Eriksson** på Herrö i Lemland.

Storstilad avslutning

–Avslutningskonserten bjuder - som sig bör - på en storslagen sammansättning med Tallinns 20-personers kammarorkester under ledning av affischnamnet **Juha Kangas**, säger konstnärlige ledaren **Tiila Kangas**.

Kammarorkestern spelar tillsammans med violinisten och musikerprofilen **Johan Storgårds**. Utöver det musikaliska utbudet kan man också njuta av fagottisten och konstnären **Bridget Al-laire-Mäkis** konstutställning i Mariehamns stadsbibliotek.

Kända musiker

Övriga medverkande artister är: **Ieva Jokubaviciute**, piano (Litauen/USA), Temperakvartetten, blåsarkvintetten Il Vento,

cellisten **Markku Ylönen**, gitarristen **Petri Kumela**, pianisterna **Naoko Ichihashi** och **Tuomas Turriago**,

Klarinettisten **Pekka Niskanen** ersätter **Harri Mäki**

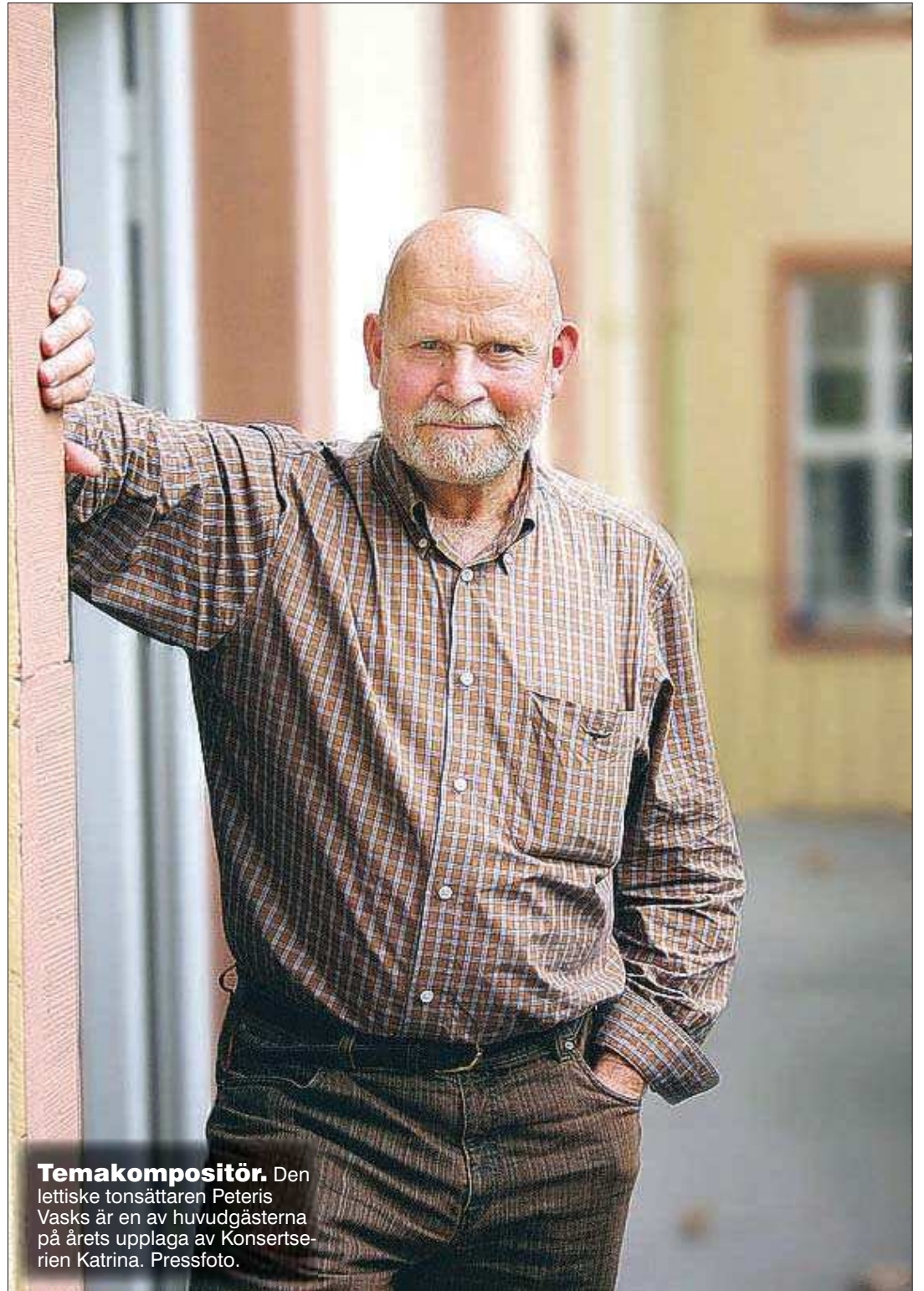
som råkat ut för en olycka och är förhindrad att spela de närmaste månaderna. **Pekka Niskanen** är stämledare vid Lapplands kammarorkester sedan år 2000. **Pekka Niskanen** har tidigare spelat i Åbo stadsorkester, Seinäjokis stadsorkester, Nationaloperans orkester och Avanti!.

Anna Sundback på Katrinaföreningens festivalkansli har svårt att välja en favorit bland de många godbitarna i årets festivalprogram.

–Jag är väldigt nyfiken på pianisten **Ieva Jokubaviciute**. Hon har haft en snabb karriär som stiger rakt uppåt. Washington Post skrev om henne som ”always brilliant”. Hemkonserterna brukar också vara väldigt mysiga.

Program- och biljettingformation kan man läsa på www.katrina.ax eller få per telefon 12 177.

KATARINA GÄDDNÄS
katarina.gaddnas@nyan.ax
tfn 528 466

Temakompositör. Den lettiske tonsättaren Peteris Vasks är en av huvudgästerna på årets upplaga av Konsertserien Katrina. Pressfoto.

Vad är kammarmusik?

Musikvänner känner till sin terminologi, men kanske inte alla andra. Inkommande vecka är det många kammarmusikkonserter i landskapet. Nya Ålands sommarkultur reder ut kammarmusik-begreppet och vad som är tjusningen med kammarmusik.

Sångpedagogen **Catherine Frisk Grönberg** tycker väldigt mycket om kammarmusik.

–Det är musik i det lilla formatet, en akustisk musik där man hör vart och ett av instrumenten eller stämmorna. Det är ju inte skrivet för de största operahusen utan för mindre sammanhang, från den tiden då man hade musiksalonger i sina hem.

Frisk Grönberg tycker om tonsättare som Mozart och Brahms.

–På vokalmusiksidan uppskattar jag Stenhammar och Alfvén.

Klassiskt mys

Röda Korsets verksamhetsledare **Stefan Simonsen** som också är trombonist associerar kammarmusik med ”små rum och klassiskt mys”.

–Som musiker uppskattar jag kammarmusik därför att varje instrumentalist har en viktig roll i kammarmusiken. Musiken har också en starkare själslig dimension. Den kryper under skinnet på en på ett annat sätt än en symfoni.

Han gillar äldre tonsättare som Giovanni Gabrieli eller Pergolesi.

–Förstås också de stora mästarna Mozart och Bach, fast som musiker måste jag säga att jag faktiskt tycker det är väldigt roligt att spela modern musik.

Det håller violinisten **Chris Sundblom** helt med om.

–All musik som man får sätta sig in i blir spännande. Vi spelade en trio skriven av Jack Mattsson. Först tänkte jag ”Herregud”, men efter att vi övat en vecka var det fantastiskt.

Stråkmusikfreak

Chris Sundblom är enligt egen utsago ”stråkmusikfreak”. I stråkensembler spelar hon ofta andra violin eller altviolin.

–Det är härligt att få sitta i mitten och lyssna åt båda håll.

Gunnel Ekelund är en flitig konsertbesökare och musikvän.

Stråkmusikfreak. Violinisten Chris Sundblom tycker om kammarmusik för att alla musiker är lika viktiga.

–Fördelen med kammarmusik är det lilla formatet. Den är inte så pompös. Närheten gör att man också kan se musikerna när de spelar.

Inför konsertserien katrina har hon lyssnat mycket på den lettiske tonsättaren Peteris Vasks.

–Hans musik är lite melankolisk. Jag ser mycket fram emot att få höra hans musik.

KATARINA GÄDDNÄS
katarina.gaddnas@nyan.ax

Akustisk musik. Catherine Frisk Grönberg gillar musik i det lilla formatet.

Närhet. Gunnel Ekelund gillar kammarmusik för man kommer nära musikerna.

Under huden. Stefan Simonsen uppskattar kammarmusik för den själsliga dimensionens skull.

Fakta/Kammarmusik

■ Musikhistoriskt är kammar-musik benämningen på 1600-1700-talets musik i furstehoven. ■ Numera räknas också nyare musik in i kammarmusiken. ■ Kammarmusik är en allmän benämning på intim instrumentalmusik för mindre ensembler av solister. Intim i betydelsen att den spelas av en mindre grupp musiker i ett

mindre sammanhang. ■ Ensembleerna kan bestå av varierat antal musiker som: duo, trio, kvartett, kvintett, sextett, septett, oktett eller nonett. ■ Ibland förekommer också musikaliska verk för bara ett enda instrument. ■ Rena stråkensembler, betecknas: stråktrio, stråkkvartett osv

■ Ensembler med flera instrument och piano brukar betecknas pianotrio, pianokvartett osv ■ Vokalmusik med liknande karaktär brukar räknas till kammarmusiken. ■ I nutida musik spelar kammarmusiken fortfarande en rätt stor betydelse, delvis som uttryck för det mer experiment-betonade.

Lysande konst. Camilla Sakowskis koniska akvareller kan användas som ljuslyktor.

Sakowski visar ögongodis

Frukt och godis. Camilla Sakowski bjuder på en glädje- och energifylld utställning på galleri Fäktargubben.

Foto: STEFAN ÖHBERG

Engelsk lakrits, fåglar, katter och blommor. Det lyser glädje och energi om Camilla Sakowskis utställning av akvareller och akryler på Fäktargubben.

På Galleri Fäktargubben håller **Camilla Sakowski** på att hänga sin utställning "Gott och blandat". Rummet lyser av akvareller, akryler och en

större oljemålning i fruktiga färger.

–Ja, det är lite som en godispåse.

För tre år sedan ställde Camilla Sakowski ut på Salt, då var temat choklad. För många ålänningar är hon känd från sin tid på restaurang Eat. Numera bor hon i Stockholm och jobbar som förskolelärare på ett Montessoridagis. Hon har

fortfarande kontakter kvar och är glad att få ställa ut på Åland.

Vill inspirera

–Jag är bara en amatör inom konsten, men jag vill gärna inspirera och uppmuntra alla andra som går och drömmer om att få uttrycka sig i konst.

För Camilla Sakowski är konsten ett sätt att koppla bort

allt annat, en vila som liknar meditation.

–Det är ett sätt att vara närvarande här och nu. När jag skapar lever jag precis i det ögonblicket. Vi glömmer så ofta bort det. Att vara glada över att vi lever och får vara friska.

Leker med färger

Tidigare har Camilla jobbat

också i keramik, nu är det främst akryl och akvarell.

–Det är för att jag målar hemma och då är olja klottigt och besvärligt.

Hon gillar att måla akvarell.

–Det är så härligt att leka med färger.

Motiven i utställningen Gott och blandat varierar, här finns allt från en serie katter, till engelsk lakrits och drömska kvinno-

porträtt. Hon har också något hon kallar "lysande målningar". Färgstarka akvareller i ljusa färger som är formade till koner, så man kan sätta dem runt en värmeljuslykta.

Utställningen på Galleri Fäktargubben på Storgatan pågår 27.7-21.8.

KATARINA GÄDDNÄS
katarina.gaddnas@nyan.ax
tfn 528 466

Käringsund Resort & Conference anordnar

Ålands första inofficiella triathlon mästerskap i sprint distans, 21 och 22 augusti

Vinnarlaget får en värdecheck till Käringsund Resort & Conference värt 100 euro

21 augusti företags- och lagmästerskap,

kl. 16.00. Stafett med ca 600 m simning, ca 20 km cykling och ca 5km löpning. Alla lag som vinner över Käringsund Resort och Conference egna vältränade lag bjuds på pizza.

22 augusti:

Kl. 10.00 Vuxen triathlon med samma distans som ovan.
Kl. 11.30 Ungdoms triathlon 14-15, 16-17 år (200m + 6km + 2km)
Kl. 12.30 Barn triathlon 9-11 och 12-13 år (100m + 3km + 1km)
Kl. 13.30 Knette triathlon (25m går att vada + 500m + 250m)

Grillning på terrassen hela dagen fram till 17.00.

21 augusti

Anmälningsavgift 30 euro per lag.

22 augusti

Anmälningsavgift 15 euro för vuxen.

Barn och ungdom 3 euro.

Cykelbana delvis på sandväg.

Anmäl dig på info@karingsund.ax eller www.karingsund.ax/triathlon

OBS! Minst fem lag skall vara anmälda för att loppet skall genomföras. 3 personer/lag.

Sista anmälningsdatum är 14 augusti. Efteranmälan på plats om loppet genomförs

Sås & Kopp

i restaurang Käringsund kl. 15.00 – 16.00

Sponsoreras av

KÄRINGSUND
RESORT & CONFERENCE

+358 18 38 000

www.karingsund.ax

PÄRLAN I ECKERÖ, ETT FAMILJE OCH MÖTESPARADIS PÅ ÅLAND

Jurmofestival får kulturscen

Årets Island in the sun-festival på Jurmo bjuder på en nyhet.

En mindre scen med både musik, konst och dj:s kompletterar den stora scenen.

Snart är det dags! På fredag inleds Brändös och Jurmos största musikfestival genom tiderna. Första gruppen ut är den åländska gruppen "Alla ser ut som Dennis". Gruppen uppträder på den så kallade lilla scenen, eller kulturscenen, som **Anna Norrgrann** säger. Hon är ansvarig för scenen som ska bjuda på en blandning av musik, konst och "mysigt häng".

– Det är en kreativ miljö som komplement till stora scenen. Där uppträder mindre band, sing-songwriters och flera dj:s spelar. **Ida Sondell, Bo Söderlund, Nadina Hannäs Navier** och **Linus Strandberg** ställer ut sin verk på den lilla scenen.

En alldeles unik unplugged-spelning med det åländska bandet Dephteria utlovas.

En poetisk popsångare från Göteborg vid namn **Nils Folke Valdemar** och en österbottnisk singer-songwriter vid namn **Anna Phoenix** är några av namnen som dyker upp.

Volontärer behövs

Marknadsföringen för festivalen har varit aktivare i år och hittills har man sålt fler biljet-

ter än vid samma tid förra året berättar **Ulrika Navier**, som sitter med i festivalens arbetsgrupp.

– I fjol hade vi 350 besökare, i år räknar vi med fler.

Man har annonserat efter volontärer och även fått napp, men enligt Navier finns det plats för flera.

Som Nyan redan berättat intas den stora scenen av bland annat det finländska bandet Le Corps Mince de Francoise, som slagit igenom i Europa och framförallt i Frankrike och nu erövrar sitt hemland. Bandet består av systrarna **Emma** och **Mia Kemppainen** och **Malin Nyqvist**, alla från Helsingfors.

Arrangörerna har lyckats förhandla ner priserna på banden för att kunna hålla biljettpiserna låga.

– Det har varit en av orsakerna till att vi ordnar festival. Vi vill ha billigare festival, säger Navier.

Ta med kontanter

Ni har nu ett års erfarenhet av festival på Jurmo, har det blivit lättare?

– Det är mycket mer jobb i år, men vi har satsat mer på sponsorer och i år är festivalen två dagar.

För besökarna finns ett campingområde och man har mat- och dryckförsäljning och även en butik på ön.

Snart dags. Ulrika Navier och Anna Norrgrann sköter om de sista förberedelserna inför helgens Island in the sun-festival på Jurmo i Brändö.

Foto: STEFAN ÖHBERG

– Det är viktigt att ta med sig kontanter för det finns ingen bankautomat på Jurmo och

vid bland annat ölförsäljningen har vi ingen kortläsare.

Arrangörerna följer med vä-

derprognoserna med spänning.

– Vi räknar med sol, men är beredda på regn.

NINA SMEDS
nina.smeds@nyan.ax
tfn 528 406

Se det med egna ögon

Åland24's
Sommar-TV

Sommaren betyder mer tid för goda böcker. Katarina Gäddnäs ger dig varje dag boktips i Sommar-TV.

Boktips

med **Katarina Gäddnäs**

Måndag-Fredag 18.30 19.30 21.30 22.30 23.30

Se tidigare sändningar på www.aland24.ax

Åländsk konst på export

Åland syns just nu på en stor akvarellutställning i Dronninglund i Danmark. Kjell Ekström, Guy Frisk och Nanna Sjöström deltar med ett tiotal akvareller var.

I utställningen medverkar trettio av de mest framstående nordiska akvarellisterna. Syftet är att visa mångfalden i uttrycken inom nordiskt akvarellmåleri. Allt från klassiskt till mer experimenterande. Dronningelunds kunstcenter karakteriserar utställningen som en av årets mest spännande utställningar.

Nanna Sjöström är även aktuell med en utställning i Minden, Tyskland och Kjell Ekström har vidare inbjudits till en akvarellutställning i Katalonien. □

Kulturkondis succé i sommar-Finland-

Kulturkondis-projektets karta över sommarens kulturevenemang i Finland har blivit en nationell succé. Kartan i tre olika språkversioner (svenska, finska och engelska) har under sommaren funnits för utdelning hos utvalda Kulturkondis samarbetspartners, på turistinformationer och på de festivaler och sommarevenemang som är med på kartan. På Åland finns kartan till utdelning på Nordens institut och på Ålands turistinformation.

Kartan som är produkten av ett samarbete mellan Kulturkondis och Finland Festivals, presenterar nio kulturstigar med hjälp av vilka det är lätt att hitta nya sätt att fira semestern. Kartan presenterar förutom festivaler och evenemang även sommarens mest intressanta bildkonstutställningar.

Åland finns med på rutten "Utmanaren" med bland annat kammarmusikfestivalen Katrina, och Joel-operan. De som är med på kartan är kulturkondis eller Finland Festivals samarbetspartners och har själva anmält intresse för att vara med, berättar projektledaren Jessica Sinikoski, som till nästa år gärna tar emot fler åländska kulturevenemang.

Kulturkondis är Svenska kulturfondens, Finska Kulturfondens och Yleisradios gemensamma, nationella projekt. Målet är att sänka trösklar och minska fördomar som handlar om kultur samt att uppmuntra folk att prova nya kulturgrenar.

På projektets hemsida www.kulturkondis.fi kan man läsa artiklar och evenemangstips, det finns diskussionsforum och man kan registrera sig för att testa sin kulturprofil. Projektet fortsätter åtminstone fram till 2010. □

Toppkör och dirigentprofil. Kammarmusik av högsta klass bjuder kören Vox Ardens från Österbotten med dirigenten Tapani Tirilä. Foto: PRIVAT

Kammarkör i toppklass

Kammarkören Vox Ardens gästar Åland i början av augusti.

Man ger fyra konserter och bjuder på musik av bland andra Tallis, Elgar och Rachmaninoff.

Början av augusti blir rena julaftonen för älskare av kammarmusik på Åland. Den 3-8 augusti hålls Katrina kammarmusikfestival och veckoslutet innan: den 1-2 augusti finns möjlighet att lyssna till kammarkörmusik av högsta klass.

Då gästas Åland av kammarkören Vox Ardens. Kören sjunger sakral musik av bland annat kompositörerna Tallis, Kedrov, Cherubini, Elgar, Palmgren, Komulainen och Rachmaninoff på finska, svenska, ryska, engelska och latin.

Nationellt toppklassad

Kammarkören Vox Ardens grundades år 1999. Kören har från början letts av musikledaren Tapani Tirilä. Medlemmarna i kören kommer från norra Österbotten. Den har redan två gånger klassificerats i samband med körklassificeringen vid SULASOLS Sång- och Musikfest, båda gångerna, 2002 och 2007, nådde Vox Ardens den högsta kategorin.

Kammarkören har medverkat i flera Carmina Burana-projekt tillsammans med andra körer ända sedan år 2003, senast sommaren 2008 under

Turnéprogrammet:

Kumlinge kyrka, lördag
1.8. kl. 13
Jomala kyrka, lördag
1.8. kl. 21
St Görans kyrka,
Mariehamn, söndag
2.8. kl. 11
Vårdö bönehus, söndag
2.8. kl. 15

Fredrikshamns Tattoo festspel. Det har inneburit många konserter tillsammans med både Gardets Musikkår och Uleåborgs Symfoniorkester.

Körledarprofil

Körledaren Tapani Tirilä är musikledare. Förutom körledarskapet har han profilerat sig som en särpräglad och inspirerande musikpedagog. Tapani Tirilä har förutom Vox Ardens lett ungdomskören Oulaisten Nuorisokuoro ända sedan dess grundande 1972 och manskören Pyhäjokilaakson Mieslaulajat i över 20 år.

Alla hans körer har varit mycket framgångsrika både i nationella och internationella tävlingar. Tapani Tirilä har fått många utmärkelser för sitt arbete. Finland Körledarförbund valde honom till årets körledare år 2003, och han har förlänats hederstiteln musikråd av republikens president.

KATARINA GÄDDNÄS
katarina.gaddnas@nyan.ax

Alltid nära dig 28.7-2.8

Revbensspjäll

även i marinad kg **5,50**

Dillkött av nötboge

..... kg **8,80**

Chorizo grillkorv

300 g(8,33/kg) kg **2,50**

Edamerost

..... kg **7,90**

Långsamofin semlor

5 st/300 g (6,50/kg) .. påse **1,95**

Kanelmunk

60 g (12,50/kg) st **0,75**

Lördagskorv

500 g, (5,00/kg) st **2,50**

Skärgårdssill

250 g (6,76/kg) brk **1,69**

PLUSSA

JULI MÅNADS
PLUSSA
ERBJUDANDEN

Kabanossi grillkorv

400 g
MED PLUSSAKORT
(4,73/kg) st **1,89**

UTAN PLUSSAKORT
(6,73/kg) st **2,69**

Kyckling-schnitzel

820 g i gräddpepparmarinad
MED PLUSSAKORT

(6,70/kg) ask **5,49**

UTAN PLUSSAKORT
(EP 8,52/kg) ask **6,99**

Mormors köttbullar

300 g
MED PLUSSAKORT
(5,00/kg) 2 pkt **3,00**

UTAN PLUSSAKORT
(EP 6,83/kg) pkt **2,05**

Carlsberg öl

0,33 l, burk 24-pack
inkl. pant 3,60
MED PLUSSAKORT
(2,06/l) st **19,95**

UTAN PLUSSAKORT
(2,61/l) st **24,24**

Ljusa vindruvor

500 g, kärnfria **PÍRKKA**
MED PLUSSAKORT
(3,38/kg) ask **1,69**

UTAN PLUSSAKORT
(4,98/kg) ask **2,49**

God betjäning. För dig.

• Mariehamn:	Citylivs	• Jomala:	Sven Mattsson
• Brändö:	Einar Holmberg	• Lumparland:	Matboden
• Geta:	Getaboden	• Vårdö:	Vårdö Närbutik
• Föglö:	Föglöbutiken	• Saltvik:	Kvarnbo Butiken

Sälskärs

Nyankortet
-sätter guldkant på tillvaron
2009

**Guidad tur ut till
fyren i nordvästra
Hammarland.**

Guide Bengt Häger.

Avgång med M/S Silvana
från Skarpnåttö brygga
kl. 18.00 (retur ca 22.45)

**onsdagar
1 juli t.o.m. 12 augusti**

Pris med nyan kortet

**25 € /vuxen
10 € /barn**

(Ord.pris 30 €/vuxen
och 15 €/barn)

Nyankortet
-sätter guldkant på tillvaron
2009

**Bokningar & info: J-A. Häger
Tel. 37 227 eller GSM 0400 229 149**

Vill du också ta del av förmåner och erbjudanden? Du får hem Nyankortet direkt när du tecknar en fortlöpande prenumeration. Information och aktuella erbjudanden på www.nyan.ax/nyankortet

SPECIALSTÄMPLING

Specialstämpling och försäljning på Röda Kors-marknaden i Mariehamn lördagen den 1.8.2009 kl. 12 – 15.

Välkommen!

POSTEN ÅLAND FRIMÄRKEN
PB 1100, 22111 MARIEHAMN
TEL växel 6360, FAX 636 608
E-POST frimarken@posten.ax
INTERNET www.posten.ax

Extra sopor vid festivalen. Olavi Hurme städar utanför Rockoff-området, en del av hans distrikt som har blivit jobbigare under festivalen.

Trivs bra. Nanny Henriksson trivs bra

De håller staden ren

Inte mycket i soptunnorna. Många väljer att inte använda soptunnorna som är utsatta i staden.

Solen stiger upp över Mariehamn och klockan fem är det inte många i farten förutom eftersläntrarna från Arken. Några som redan har kommit igång med sin arbetsdag är de som städar staden.

–Det är ett skönt jobb om man gillar lugnet, säger Nanny Henriksson.

Vi träffar Nanny Henriksson i esplanaden när hon tömmer sopkorgar, så mycket skräp som ligger på marken syns inte till just här. Under Ö-spelet var det mera skräp men Nanny Henriksson konstaterar att mer folk på stan blir mer skräp.

–När det är sommar ska det vara evenemang och mer folk i rörelse.

Sommaren är den mest hektiska perioden på året sedan avtar även mängden sopor.

Att Rockoff har flyttat från torget till Mariepark underlättar arbetsbördan inne i stan. Det blir mindre spring på stan när Rockoff inte ligger mitt i stadskärnan och det leder naturligtvis till mindre skräp.

Rockoffs flytt till Mariepark underlättar dock inte **Olavi Hurmes** distrikt. Han städar nämligen vid hamnen och speciellt utanför Mariepark är det mycket skräp.

–De som inte vill eller har råd att gå in till Rockoff sitter utanför i parken och dricker och äter. De lämnar oftast skräpet på marken.

Vandaliseras

Det står en hel rad soptunnor utställda och det är inte mycket skräp som har hittat in i dem. En har också blivit omkullkastad.

–Det är synd när det vandaliseras så här. Klart att folk ska ha roligt men jag

tycker inte att man behöver ha sönder saker.

Olavi Hurme säger också att de tidigare har försökt stoppa soptunnevältningen genom att fästa dem i betongblock som sänks ner under grusgången.

–Men de lyckas ändå välta dem.

På en timme har Olavi Hurme fått ihop två stora säckar med sopor och cykeln börjar bli fullpackad. Då är det dags att cykla iväg till Möckelöbrinken där en container står. Det blir väldigt slitsamt att cykla långa sträckor med mycket på cykeln, men jag cyklar fortfarande upp för stadshusbacken.

Glassplitter

Också Olavi Hurme gillar lugnet på morgonen, att börja fem och sedan planera sin dag ganska fritt.

–Det är ganska fridfullt så här tidigt på morgonen.

Det som oroar Olavi Hurme mest är glassplittret som finns i utspritt.

–Det är svårt att få med sig allt glaskross, och kliver någon på en glasbit kan det förstöra foten för all framtid. Jag önskar att man slutade använda glas och bara använde sig av burkar.

Säsonger varierar

Som sig bör är det mest folk på sommaren och då blir det också mest skräp, någonting som dock är anmärkningsvärt är att vandaliseringen

minskar under turistsäsongen. Det vanligaste som inträffar nu är bänkar i springbrunnen i stadshusbacken och enstaka soptunnor som välts. På hösten vandaliseras mycket mer.

–Det är busskurer som slås sönder och annan typ av vandalisering. Det görs av ålänningarna till största del eftersom turistsäsongen nästan är slut då, säger Nanny Henriksson.

De som städar staden jobbar 10 mornar i rad och är sedan lediga fyra dagar. Staden är uppdelad i olika distrikt som tas om hand av en person per distrikt. När det närmar sig skiftesbyte kan det vara fyra personer som städar men under helger är det oftast bara två. Båda Rockoffhelgerna är det bara två som städar upp efter festligheterna över hela Mariehamn.

Många tänker nog inte på hur det blir så fint som det faktiskt blir i Mariehamn, hur soptunnorna inte är överfulla och det inte ligger skräp i alla våra parker.

–Många som jag har pratat med säger att de gärna skulle vilja ha mitt jobb men jag tror inte alltid på dem. Men jag undrar hur staden skulle se ut om vi inte gjorde vårt jobb under ett par dagar.

Text: JOHAN ORRE
johan.orre@nyan.ax
tfn 528 464

Foto: ANDREAS DIENERT
andreas.dienert@nyan.ax

med sitt jobb. Att stiga upp tidigt har hon inga problem med, åtminstone inte på sommaren.

från sopor

Burkrikt. Städarna får in ganska mycket burkar nu på sommaren.

REA

Fantastiska priser!

Just nu är butiken fylld med möbler och inredning med upp till halva priset. Skynda dig in och fynda bland soffor, matplatser, sängar, lampor, textil, porslin och utställningsexemplar. Vi ses!

mio

Mariehamn Lövdalsvägen. 018-317 44. Mån-fre 9-17.
Gäller fr o m 21/6 tom 10/8 och kan ej kombineras med andra erbjudanden. Lokala avvikelser kan förekomma. Reservation för slutförsäljning. Mer info på mio.se

Niklas E.W Eriksson
Epost: niklas.eriksson@nyan.ax
Telefon: 528 478

sport

”Om Pekka Lyyski vill komma till Jaro är vi helt klart intresserade.

JAROS VD NIKLAS STORBACKA

Mariehamnsspelen en del av Sommartouren

TENNIS. Mariehamnsspelen i tennis, som avgörs under veckan, ingår i Svenska tennisförbundets Sommartour där den sammanlagda prissumman är 700.000 kronor.

–Det delas ut prispengar i vår turnering också och lyckas vi med evenemang-
et finns det alla förutsättningar att växa redan till nästa år, säger arrangören Magnus Hjulström.

Mariehamnsspelen är en gammal och anrik tennisturnering som grundades redan 1928. För första gången står Mariehamn lawn tennis, MLK, som värd för Sommartouren och närmare 90 spelare ställer upp i hela Mariehamnsspelen.

–Vi har kapacitet för över 200 deltagare men förhoppningen är att turneringen ska växa, säger Hjulström.

28 deltagare

Till Masterturneringen går de åtta bästa damerna respektive herrarna som har samlat ihop flest poäng under deltagarna som pågår maj-augusti.

Sammanlagt består Sommartouren av 28 tävlingar och inom ramen för Mariehamnsspelen har Åland fått chansen att arrangera den näst sista deltagningen innan Masterturneringen avgörs i Tabergsdalen i Jönköping i augusti.

–På damsidan har vi fått in 13 anmälningar och bland herrarna ställer 24 spelare upp, säger Hjulström.

Prispengar

Sommartouren delar ut prispengar till vinnarna och summorna varierar beroende på vilken poängkategori tävlingen tillhör.

–Jag ville ha högre summor men fick nöja mig med 10.000 kronor, säger Hjulström.

Är det lika fördelat mellan damer och herrar?

–Det är lika för alla och det ska inte spela någon roll om man är herr- eller damspelare.

Hjulström berättar att han ville sätta prischecken på 50.000 kronor vardera till vinnarna men att det inte gick att genomföra den här gången.

–Vi skulle ha varit den enda Sommartourdeltävlingen med sådana höga summor till både könen och det skulle knappast ha sett bra ut för de andra tävlingsarrangörerna, säger han.

Å-klasserna spelar sina matcher på Idrottsparken i Mariehamn och turneringen spelas torsdag-lördag. Spelarna i Mariehamnsspelen övriga klasser håller till på Bollhallas grusplaner och för deras del startar turneringen redan idag.

Det är ett bra startfält på Sommartouren och Hjulström nämner namn som **Jeffrey Mira-Svensson**, **Sebastian Carlsson**, **Mikaela Kristoffersson** och **Mikaela Hockman** som samtliga representerar svenska klubbar.

–Mira-Svensson har skrapat

Arrangör. Magnus Hjulström menar att det ska vara lika för alla. Därför betalar tennisturneringen ut 10.000 svenska kronor till både dam- och herrvinnaren.
Foto: STEFAN ÖHBERG

ihop 901 svenska poäng hittills under säsongen och det är nära vad andra spelare har som huserar på ATP-touren, säger Hjulström.

Berthén skadad

Fjölårssegraren i Mariehamnsspelen, **Kalle Berthén**, kommer tyvärr inte till start på grund av skadan som han ådrog sig under öspelsveckan tidigare i sommar.

–Det är synd att Berthén inte kan ställa upp men jag hoppas att **Peter Forsströms** fina form håller i sig från öspelen. Då räckte det som bekant till ett silver, säger Hjulström.

Carolina Söör, som också deltog i öspelen på Åland tidigare isomras, var förhandsanmäld men dessvärre kunde hon inte medverka i Mariehamn den här gången.

–Söör var seedad i Sommartouren men förstaseedade Mikaela Kristoffersson från SALK är snäppet vassare.

Kval nästa år?

Magnus Hjulström menar att det har gått bättre än väntat med anmälningarna trots att MLK anordnar Sommartouren för första gången, men det finns redan tankar inför framtiden.

–Till nästa år ska vi försöka få till stånd en 32-lottning med kval på herrsidan och bland damerna skulle det vara roligt med ett liknande upplägg, säger han.

Hur ska ni locka flera deltagare?

–Prispengar är ju det ena och får vi upp potten kan det givetvis hjälpa till. Men det gäller att vi lyckas med turneringen under veckan och då kan ryktet spridas om åländsk tennis, säger Hjulström.

NIKLAS E.W. ERIKSSON

Bollihalla. A-klassen spelar på Idrottsparken medan de resterande spelarna gör upp på Bollhallas grusplaner.
Foto: STEFAN ÖHBERG

ÅLÄNSKA DELTAGARE/Mariehamnsspelen:

Herrar singel A: Carl Brotenberg(LinTK), Emanuel Eriksson(UTK), Tony Kjäll(UTK), Dan Andersson(MLK), Peter Forsström(MLK).
Damer singel A: Pauline Nordlund(MLK), Pia Mattsson(MLK), Josefine Nordlund(MLK).
Herrar dubbel A: Forsström/Sandberg.
Damer dubbel A: Nordh/Nordlund, Mattsson/Hedlund, Lundberg/Ringbom.
Herrar singel B: Jonas Donner(MLK), Marcus Åkerblom(MLK), Johan Nyström(MLK), Niklas Möller(MLK), Viktor Eriksson(MLK), Carl Brotenberg(MLK), Thomas Sjöstrand(MLK), Emanuel Eriksson(UTK).
Herrar singel C: Thomas Öfverström(MLK), Johan Berthén(MLK), Arash Mahmoudi(MLK), Thomas Sjöstrand(MLK).
Herrar singel D: Henrik Fagerholm(MLK), Arash Mahmoudi(MLK), Berne Kjäll(MLK).

Damer singel B: Josefine Nordlund(MLK), Pia Mattsson(MLK), Pauline Nordlund(MLK), Lisa Lundberg(MLK).
Herrar singel 45: Berne Kjäll(MLK), Bror Johansson(MLK).
Herrar dubbel B: Johansson/Ringbom, Nyström/Möller, Kjäll/Kjäll, Donner/Mattsson, Brotenberg/Eriksson.
Herrar dubbel C: Kjäll/Nordlund, Öfverström/Mahmoudi, Fagerholm/Sjöstrand.
Pojkar 16 singel: Arash Mahmoudi(MLK), Thomas Öfverström(MLK).
Flickor 16 singel: Josefine Nordlund(MLK), Fanny Ahlqvist(MLK).
Pojkar 14 singel: Thomas Öfverström(MLK), Flickor 14 singel: Jonna Johansson(MLK), Sara Linnell(MLK).
Pojkar 12 singel: Axel Eriksson(MLK).
Flickor 12 singel: Catherine Nordlund(MLK).

Daja målskytt mot Elfsborg

■FOTBOLL. Daniel Sjölund och Djurgården mötte isöndags Elfsborg på bortaplan på Borås arena.

Djurgården fick straff i den första halvleken och Sjölund rullade enkelt in ledningsmålet för gästerna.

Däremot orkade inte DIF stå emot Elfsborg i andra halvlek och med kvarten kvar av matchen vände hemmalaget tillställningen. Slutresultatet skrevs till 3-1.

Djurgården har skrapat ihop 14 poäng under säsongen och parkerar på en 14:e plats i tabellen. Serieledare är Elfsborg som toppar tabellen på 33 pinnar. (ne)

Foto: ERKKI SANTAMALA

Haglund 18:e i FM

■GOLF. Jonas Haglund placerade sig på 18:e plats i FM-tävlingarna i golf i helgen. Haglund gick runt banan i Uleåborg på sammanlagt 14 slag över par. **Lukas Eriksson** gick runt på 20 slag över par och slutade 31:a. (mp)

Wahlin missade cutten

■GOLF. Lotta Wahlin klarade inte cutten efter två dagars spel i LPGA-tourtävlingen Evian Masters. Efter två 76-rundor slutade Wahlin på sammanlagt åtta slag över par. (mp)

Rätt tips

Stryktips

Rätt rad: 1, X, 2, 1, X, X, 1, 2, 1, 1, 2, X, 1.

Vinstprognos: 13/71.268,70 (3), 12/1.625,70, 11/127,10, 10/22,70.

Sportens kom ihåg

■ **MSF:** Seglingskurser: Vecka 32: Seglarläger på lilla klubbholmen "Seglarnäset". Ålder fr. 8 år uppåt. Kontakta Jonte Henriksson: 040-7553480, john.henriksson@abo.fi

■ **Ålands Idrottsdistrikt:** ÅID:s kansli håller under tiden 27 juli-2 augusti kansliet öppet 9-14. Fredagar stängt.

■ **ÅID-friidrott:** DT kula på WHA onsdag 29 juli 19:00

■ **ÅID-skidor:** Getaloppet på rullskidor 43 km söndag 2.8. Start vid Geta kyrka kl.09.00, mål vid Mariebad. Klasser: Allmän: dam och herrklass, fristil och klassisk stil. Motionsklass: fristil rullskidor eller inlines. Anmälning till ÅID:s kansli tel. 19170 senast 27.7. Efteranmälning på startplatsen 08.00-08.30. Buss till starten avgår från Mariebad kl 07.30

"Gå och sup till" - eller "Jag kommer och super med er ikväll"? Ord mot ord om vad domare sade

Anders Mattsson är ordförande vid Ålands fotbollförbund.
Foto: JONAS EDSVIK

FOTBOLL. Sade domaren i matchen KuPS-IFK till en KuPS-spelare att han skulle supa med dem på kvällen?
Det hörde IFK-spelaren Paulus Arajuuri - men domaren Mattias Gestranus säger att Arajuuri hörde fel.

Anders Mattsson, ordförande vid Ålands fotbollförbund, menar att domare och observatörer skickar in allt material efter avslutad match.
-Kontrollanterna ger betyg och man får en bild av domarens insats. Det som media påstår stämmer inte och en avstängning är inte aktuellt, säger Mattsson.
Ett skämt
Domaren Mattias Gestranus anser i efterhand att han borde ha varit tyst, men att det ibland måste få vara lite skämt inblandade också.
-Gå och sup till. Det var mina ord till en KuPS-spe-

Ord mot ord. Domaren Mattias Gestranus menar att Paulus Arajuuri (bilden) kan ha hört fel.
Arkivfoto: ERKKI SANTAMALA

lare som jag skakade hand med efter matchen. Jag menade ingenting med det, men kanske Arajuuri hörde fel, säger Gestranus.
Blickar framåt
IFK Mariehamn har undersökt saken men det är inte aktuellt med någon rapport kring händelsen.
-Enligt kontrollanten har inte domaren uttalat sig som

en av våra spelare har hört. Ord står mot ord och frågan är om det här ärendet kan få en vinnare. Vi måste blicka framåt och sätter krafterna på HJK-matchen som spelas på söndag, säger **Thomas Fonsell**, kommersiell direktör i IFK.

NIKLAS E.W. ERIKSSON

Jaro FF:s vd Niklas Storbacka: Vi har inte varit i kontakt med Pekka Lyyski

FOTBOLL. Rykten har placerat IFK Mariehamns tränare Pekka Lyyski i Jakobstadslaget FF Jaro till hösten, men Jaro:s vd Niklas Storbacka dementerar informationen.
-Lyyski är inte en av våra tre tränarkandidater som vi har varit i kontakt med för tillfället, säger han.

Ingen kommentar. IFK Mariehamns tränare Pekka Lyyski ville inte kommentera ryktet som placerar honom i Jaro nästa säsong.
Foto: JONAS EDSVIK

Det står redan klart att FF Jaro:s nuvarande tränare **Mika Laurikainen** lämnar laget efter säsongen. Men än är ingen ersättare utsedd och enligt Storbacka är det fortfarande ett öppet race.
-Ingenting är klart men vi har flera goda kandidater, säger han.
Vet ingenting
IFK:s klubbdirektör **Peter Mattsson** känner inte till att Jaro skulle vara intresserade av Pekka Lyyski.
-Jag har pratat med Lyyski och han har inte nämnt FF Jaro för mig i varje fall så jag kan inte svara på det, säger han.
Jaro ska enligt rykten ha in-

tervjuat tre tränare på ett styrelsemöte ifredagskväll men Storbacka dementerar att Lyyski skulle ha varit där.
-Vi har inte varit i kontakt med Pekka Lyyski och han är inte en av de tre. Listan över potentiella tränarsättare är däremot längre, säger Storbacka.
Ingen kommentar
Nya Åland har varit i kontakt med personer som namnger

de potentiella tränarna som skulle ha intervjuats i Jakobstad ifredags. Det skulle röra sig om **Alexei Eremenko**, **Tommi Tikkarainen** och den före detta assisterande tränaren **Niklas Widjeskog**.
Nyan har kontaktat Pekka Lyyski men han vill inte ge några kommentarer.

NIKLAS E.W. ERIKSSON

Jansson på femteplats

HÄSTHOPPNING. Cia Jansson och hästen moonlight deltog i helgen i en årlig regiontävling i Avesta, Sverige.
Jansson gjorde tre starter och i den första låg hinderhöjden på 1,20 meter.
-Det blev en felfri ritt och vi slutade på en 23:e plats av 130 startande.

Plats fem
Den andra starten gick lika bra och även den avslutades med en felfri runda. Moonlight och Cia Jansson slutade sjua på höjden 1,30.
Det bästa resultatet under helgen blev en femteplats och den bärgades i samma höjd som start två. Men den här gången blev det ett nerslag.
-Det var 40 deltagare med i den tredje starten som var uppdelad i två omgångar. Moonlight var felfri i grundomgången men inte i den andra, säger Jansson.
Tävlingen i Avesta gick riktigt bra för Cia Jansson och nu väntar träning innan det blir tävlingar på hemmaplan i augusti. (ne)

Femma. Cia Jansson och Moonlight slutade som bäst på en femteplats i en regiontävling som avgjordes under helgen i Avesta.
Foto: JONAS EDSVIK

Ring och tipsa!

0457-313 4444

Tipsa

SPORTEN

dygnet runt

Tel 0457 324 4444

nyan.ax

DEBATT

EU bäst på total kontroll

■ **Direktiv** om upprättande av en infrastruktur för geografisk information i gemenskapen är på slutrakan (rapporten <http://inspire.irc.it/>). Åländsk så kallad totalkontroll är ingenting jämfört med vad EU kan prestera.

Det är typiskt för EU att med hjälp av ett trevligt miljötema samtidigt utöka sin makt (i starkt förkortad form med egna kommentarer inom parentes):

1. I sjätte miljöhandlingsprogrammet betonas att miljöpolitiken måste grundas på god kunskap och delaktighet, och denna nya inriktning innebär ett nytt sätt att fatta miljöpolitiska beslut inom EU.

2. En sammanhängande och allmänt tillgänglig geografisk beskrivning av gemenskapens territorium skulle ge den nödvändiga ramen för att samordna framtagande och övervakning (= just det!) av information i gemenskapen.

3. Ett viktigt mål är att göra fler och bättre geografiska data tillgängliga för utformning (!) av gemenskapspolitik och för genomförande av gemenskapens politik i medlemsstaterna på alla nivåer (= alla!).

4. Direktivet är inriktat på miljöpolitik men kan också användas inom eller utvidgas till andra sektorer såsom jordbruk, transport och energi (= mer kommer, viktigt att inse hur olika direktiv bygger en kontrollerande helhet!).

5. Förslaget är särskilt inriktat på information som behövs för att övervaka och förbättra tillståndet i miljön. En stor del av denna information behöver stödjas av geografiska data som kan användas för flera syften (= den som lever får se!).

6. Georefererad information av hög kvalitet behövs för att förstå de komplexa sambanden mellan de alltmer omfattande verksamheterna inom EU och för att begränsa deras negativa effekter (= Läckert, dom sade det själva!).

7. Medlemsstaterna skall vart tredje år rapportera till kommissionen om genomförandet; bland annat en översikt över kostnader och vinster med genomförandet (= för detta behöver EU kommittéer)

I tre bilagor anges vad som egentligen avses med direktivet:

1. Rutnätssystem.
2. Namn på områden, regioner, platser, städer, förorter, tätorter.
3. Nationellt territorium

► ÖVRIGT

ANTIKA, ALLMOGE och KURIOSA

samt bruksföremål, porslin, glas, böcker & alandica, uppstoppade djur m.m.

Säljes privat i Hulta, Sund

Onsdag 29/7 kl 14-20

Kaffeförsäljning. Följ skyltar från Finby efter första antikaffären fortsätt ca 800 m. Enstaka saker samt nästan hela hem köpes. Kont. bet, hämtas.

För mer info ring 45 450, 0457 343 1445. www.bossebark.se

(även gränser och kustlinjen).

4. Väg-, jämvägs-, flyg- och sjötransportnät och tillhörande infrastruktur.

5. Floder, sjöar, estuarier, dammar, grundvattenmagasin, kanaler och andra vatten

6. Områden som är skyddade eller omfattas av särskilda bestämmelser.

7. Höjdmodeller för mark-, is- och havsyta.

8. Geografiskt läge för fastigheter på grundval av adressuppgifter.

9. Fastighetsskiften: områden definierade av fastighetsgränser.

10. Landtäcke på jordytan, inbegripet artificiella ytor, jordbruksmark, skogar, naturliga områden, våtmarker, vatten

11. Bilddata över jordytan.

12. Geografiska enheter för folkbokföring och annan statistisk information.

13. Geografiskt läge för byggnader

14. Jordmånar och jordarter: vid behov genomsnittlig lutning och beräknad vattenhållande förmåga (= längre fram skyldighet att bistå med vatten!?)

15. Geologiska förhållanden, innefattar berggrund och geomorfologi.

16. Markanvändning: bostadsmark, industrimark, handel, jordbruk, skogsbruk.

17. Geografisk fördelning av förekomsten av sjukdomar.

18. Offentliga serviceställen, sjukhus och vårdinrättningar, skolor, daghem med mera.

19. Industriella produktionsställen: vattenverk, gruvor, upplagsplatser.

20. Jordbruksutrustning och produktionsanläggningar (inbegripet bevattningssystem, växthus och djurstallar).

21. Geografisk fördelning av människor i rutnät, regioner, administrativa enheter eller andra

22. Områden som förvaltas, regleras eller används för rapportering på europeisk, nationell, regional och lokal nivå (= avfall, dumpning med mera).

23. Sårbara områden klassificerade efter naturliga risker.

24. Fysikaliska förhållanden i atmosfären.

25. Väderförhållanden och mätningar av dessa.

26. Geografiska oceanografiska förhållanden (strömmar, salthalt, våghöjd och så vidare).

27. Fysikaliska förhållanden i hav och saltsjöar

28. Områden som har relativt homogena ekologiska förhållanden med likartade egenskaper.

29. Geografiska områden som är fysiska livsmiljöer för specifika arter.

30. Geografisk fördelning av djur- och växtarters förekomst.

Härefter vet EU exakt var till exempel kärnavfallet kan placeras, bland mycket annat!

Ni har blivit förvarnade. Vad tror ni vissa assistenter och parlamentariker kan göra åt detta? Har din politiker berättat dig om det här?

Merja Renvall

Banken i Strandnäs totalrenoveras

Moderinseras. Från och med måndag finns bara ett kontantlöst bankkontor i källaren i Ålandsbankens hus i Strandnäs. "Kunder kommer inte ha möjlighet att göra kontantuttag eller insättningar, men allt annat fungerar som vanligt" berättar kontorschef Hans Christensen.

Foto: FREDRIK TÖRNROOS

Ålandsbankens kontor i Strandnäs ska förbättras i fråga om handikappanpassning, kontanthantering och inbrottskydd. Under renoveringstiden öppnas ett provisoriskt, kontantlöst kontor i banklokalens källare.

Det här berättar Ålandsbanken i ett pressmeddelande.

Totalrenoveringen inleds nästa vecka och förväntas vara klar runt årsskiftet.

– På måndag öppnar vi ett kontantlöst kontor i källaren. Kunder kommer inte ha möjlighet att göra kontantuttag eller insättningar, men allt annat fungerar som vanligt. Kontorets öppettider blir måndag, onsdag och fredag, berättar **Hans Christensen**, kontorschef i Strandnäs.

Bankdirektör Birgitta Dahlén kommenterar renoveringen såhär:

– Vi vill modernisera vårt

Strandnäs kontor på samma sätt som vi moderniserat City- och Lemlandskontoren. Renoveringen kommer att göra kontoret i Strandnäs säkrare för både personal och kunder, samt mer anpassat till dagens kundbehov.

Bankkontoret i Strandnäs kommer även att få en speciell kundtjänstdisk efter renoveringen.

ANNA BJÖRKROOS
anna.bjorkroos@nyan.ax

Säkrare. Johan Larsson, VD för Control Risk Åland Ab, bekräftar att företaget har vidtagit åtgärder för att samma typ händelse inte ska kunna upprepas.

Hanterar krisen. Control Risk Åland Ab:s personal som blev utsatta för det grova rånförsöket förra söndagen får fortsättningsvis krishjälp.

Foto: FREDRIK TÖRNROOS

Control Risk Åland: personalen mår bra

Väktarbolaget har ändrat rutinerna efter rånförsöket

Det har nu gått en dryg vecka sedan rånförsöket mot Control Risk Åland Ab:s värdetransport till Ålandsbanken.

De två väktarna som blev utsatta för rånet får fortsättningsvis krishjälp och från företagets sida har man sett över rutinerna för att försvåra framtida rånförsök.

Företagets övriga personal ska få handledning, medan

krishjälpen främst riktar sig till de inblandade.

– De två som var inblandade mår under omständigheterna bra. Vi övriga kan bara konstatera att det hände något som ingen av oss är vana vid och får hoppas att det inte händer igen, säger Control Risk Ålands VD **Johan Larsson**.

Larsson vill inte säga om väktarna är tillbaka på jobbet ännu med hänsyn till de inblandade.

Larsson bekräftar att företaget har sett över sina rutiner efter rånförsöket och har vidtagit åtgärder för att försvåra framtida rånförsök.

– Det första steget efter händelsen var att sätta igång krishjälpen för de inblandade, steg två var att titta över vad vi kan göra bättre för att höja personalens säkerhet.

SARA OTHMAN
sara.othman@nyan.ax

Trasig tillsvidare. Valutaväxlaren på Torggatan är ur funktion tillsvidare.

Foto: FREDRIK TÖRNROOS

Skadegörelse på valuta-växlare

■ Ålandsbankens valutaväxlare på Torggatan har i helgen utsatts för skadegörelse.

– Vi tog i bruk valutaväxlaren för att tillmötesgå det stora behovet av valutaväxling under sommarmånaderna. Därför är det verkligen synd att det här har inträffat, skriver bankdirektör **Birgitta Dahlén** i ett pressmeddelande.

Valutaväxlaren är tills vidare ur funktion och Ålandsbanken försöker få tag i reservdelar så snabbt som möjligt. (ab)

Liten markbrand på Källskär

■ Ett mossbelagt markområde mellan 30 och 50 kvadratmeter stort brann i Kökar Källskär på måndagseftermiddagen.

Inga byggnader fanns i närheten och branden kunde släckas omgående, men efter-släckningsarbetet ett par timmar under eftermiddagen.

Enligt brandbefäl **Leif Ahlqvist** kan det ha varit helgens åskväder som orsakat branden, men orsaken är ännu okänd. (so)

Bil brann på Lumparlandsväg

■ Vid halv två-tiden i går började en personbil brinna när den körde genom det gamla vägskalet till Krogstad i Lumparland. Inga personer skadades i olyckan, men personbilen erhöll skador i motorutrymmet.

Lumparlands FBK var på plats för släckningsarbete, men då var branden så gott som släckt redan. Polisen utreder orsaken till branden. (so)

Skylt och moped stals i Jomala

■ Ett fall av snatteri och en stöld polisanmälades i Jomala i lördags. En registreringsskylt stals från en bil som då stod parkerad på Skrapnäsvägen. Snatteriet skedde någon gång under lördagen.

På Jomalagårdsvägen stals en moped från en gård. Mopeden, en svart Monkey Honda, var låst. (so)

Rattfull körde i diket på Kökar

■ I Kökar Överboda körde en person i diket med sin bil och händelsen anmälades till polisen. Detta skedde någon gång under söndagen. Vid kontroll blåste föraren 0,93 mg/l och misstänks för grovt rattfylleri. (so)

TV-programmet

tisdag 28 juli

7.00 Rapport [73436]
7.07 Regionalt [209314409]
7.28–10.30 Gomorron Sverige [350986645]
13.00 Rapport [54683]
13.05 Geocentrum (R) [919859]
13.35–14.00 Myskoxön (R) [896799]
14.35 Flickan och djävulen [7276751]
FILM Svensk drama från 1944. Filmen bygger på en sägen från 1600-talet om häxors makt. I rollerna: Gunn Wållgren, Stig Järrrel.
16.05 Johnny Shakespeare (R)
17.00 Rapport [39751]
17.05 Gomorron Sverige [280374]
17.55 Pistvakt (R) [59596]
Del 9 av 12.
18.25 Sjukan (R) [30461]
18.55 Blomsterspråk (R) [2821062]
19.00 Rapport [43732]
19.10 Regionala nyheter [6764670]
19.15 Simning [7510848]
Forts från SVT2. Direkt. VM. Kvällens finalpass. Från Rom. Forts i SVT2.
20.30 Rapport [40683]
20.50 Regionala nyheter [6101799]
21.00 Allsång på Skansen [76664]
Musikunderhållning. Gäster: HEAT, Timo Räisänen, After Dark, Malena Tuvung, Per Myrberg, Toralf Nilsson, The-resia Widarsson. Även 1/8, 3/8.
22.00 Friidrott [802190]
Forts från SVT2. Direkt. Monaco Super GP. Kommentatorer: Jonas Karlsson, Jacob Hård. Expertkommentator: Anders Gärderud.
23.45 Norsk attraktion [1278461]
Norsk underhållningsserie från 2007. Del 5 av 7. Denna gång, sanningen om Nordens Paris. Även 3/8.
0.15 Upp till kamp (R) [9723558]
Del 1 av 4. Sverige är ett land i framgång, industrin blomstrar och folkhemmet är stabilt.
1.45 1800-talet ut-och-in (R) [2004417]
Dansk historisk dokumentärserie från 2007.
2.25–7.00 SVT24 [25848523]

10.00–12.30 Simning [4012770]
Direkt. VM. Morgonens försökspass.
18.10 Fotbollskväll (R) [70577]
Fotbollsmagasin.
18.40 Nyhetstecken [5985848]
Nyheter på teckenspråk.
18.50 Uutiset [5909428]
Finskspråkiga nyheter.
19.00 Simning [23480]
Direkt. VM. Kvällens finalpass. Från Rom. Programledare: Maria Wallberg. Kommentatorer: Staffan Lindeborg, Hans Chrunak. Forts i SVT1.
19.15 Bland isbjörnar och orangutaner (R) [606003]
19.40 Lyx [474886]
19.55 Oddsat [2919138]
Samiskspråkiga nyheter.
20.00 Programstart: Världens största kinarestaurang [9022]
Dokumentärserie från 2009. Del 1 av 4. The West Lake i staden Changsha har 300 kockar. Även 30/7, 3/8.
20.30 Simning [8393]
Forts från SVT1. Direkt. VM. Kvällens finalpass. Från Rom. Programledare: Maria Wallberg. Kommentatorer: Staffan Lindeborg, Hans Chrunak.
21.00 Vatten till mamma (R) [14770]
Tysk kortfilm från 2004. Långt borta i en grym värld kämpar en liten flicka med att bära vatten.
21.15 Friidrott [942567]
Direkt. Monaco Super GP. Kommentatorer: Jonas Karlsson, Jacob Hård. Expertkommentator: Anders Gärderud.
22.00 Aktuellt [49480]
22.25 Regionala nyheter [5501139]
22.30 Rosenhill [8157]
Novellfilm. Rosmarie flyttar in på äldreboendet och försöker anpassa sig till sitt nya liv.
23.00 Sportnytt [37206]
23.15 Regionala nyheter [3279480]
23.25 Rapport [3325916]
23.30–1.35 Studie i brott [8557138]
FILM Amerikansk kriminalfilm från 1958. I rollerna: James Stewart, Kim Novak.

7.30 Montel Williams show [3678886]
8.25 Just shoot me (R) [1985409]
8.55–9.50 Top model 2 (R) [2985461]
10.40 Rachael Ray [8303409]
11.30 Våra bästa år [7915732]
12.25 Sjukhuset [4510770]
12.50 Sjukhuset [612225]
13.20 Top design (R) [733577]
14.15 Oprah Winfrey show [495770]
15.10 Extreme home makeover [6952664]
16.05 The Tyra Banks show [6187190]
17.00 Top model 2 [651664]
17.00 Top design [655480]
19.00 Bones [774954]
Amerikansk kriminalserie från 2006. Del 5 av 21.
20.00 How I met your mother [603867]
Amerikansk komediserie från 2007. Del 10 av 24. När Barney tappar turen med kvinnorna hoppas han att ett besök på Victorias Secret Fashion Show ska hjälpa honom.
20.30 2 1/2 män [602138]
Amerikansk komediserie från 2006. Del 1 av 24. Charlie återupptar gamla vanor när Alan flyttar ut. Samtidigt drabbas Allan av ett sammanbrott.
21.00 Paris Hilton's my new BFF [312138]
Amerikansk realityserie från 2008. De fyra sista tjejerna måste i nästa utmaning välja accessoarer och rekvisita inför en fotografering med Paris. Fotot döms sedan av juryn.
22.00 För evigt – En askungesaga FILM [2935867]
Amerikansk drama från 1998. I rollerna: Drew Barrymore, Angelica Huston, Dougray Scott. Regi: Andy Tennant.
0.15 Navy CIS [265726]
0.35 2 1/2 män (R) [7828720]
1.00 How I met your mother (R) [1621788]
1.30 Spin City [4712417]
1.55 Law and order [8239726]
2.45 Drew Carey [6484875]
3.55 Älskar, älskar inte [6019368]
FILM Amerikanskt-brittiskt-franskt drama från 1996. I rollerna: Jeanne Moreau, Claire Danes.
5.25–6.00 My name is Earl [36271233]

6.50 Nyhetsmorgon [91848596]
10.55 Doctors [8540916]
11.50 Tillbaka till Aidensfield (R) [5833374]
12.55 Säsongavslutning: Antik-deckarna (R) [9691190]
14.00–14.25 Trav: Dagens rätt [669799]
15.45 Doktorn kan komma (R) [4105480]
16.35 Doktorn kan komma (R) [8883041]
17.35 American idol [8365577]
18.50 American idol [568515]
19.20 Keno [3138935]
19.25 American idol, forts [262664]
19.45 Väderkanalen [505916]
20.00 Nyheterna [669062]
20.10 Ekonominyheterna [6077916]
20.15 Lokala nyheter [6092225]
20.20 Lokalt väder [6091596]
20.25 Vädret [6098409]
20.30 Halv åtta hos mig (R) [693480]
21.00 Älskarinnor [303480]
Brittisk dramaserie från 2008. Del 4 av 6. Trudi och Sally bråkar samtidigt som Richard försöker få Trudi i säng. Även 2/8.
22.00 Ghost whisperer [309664]
Amerikansk dramaserie från 2007. Del 3 av 18. Melinda hjälper en krigsveteran med det spöke han tagit med sig från Irak. Även 2/8.
23.00 Nyheterna [111041]
23.25 Sporten [1593954]
23.35 Vädret [1904515]
23.38 Lokalt väder [301904515]
23.40 Spårlöst (R) [1137003]
Svensk programserie från 2008. Martha har aldrig träffat sin pappa och allt hon vet är att han var en norsk sjöman vid namn Terje Holst.
0.40 Jordan, rättsläkare (R) [1392271]
1.35 Mordkommissionen (R) [8442691]
2.45 Arkiv X [5145233]
3.30 Ally McBeal (R) [9653523]
4.15 Små i stora världen (R) [5541894]
4.40 Små i stora världen (R) [4615233]
5.05 Survivor [6508523]
5.50–6.50 Det var en gång (R) [4574875]

7.00–10.00 Frida hela veckan
God morgon tillsammans med Frida Lindholm och Ted Urho.
12.00–13.00 VM i simning
Försöksheat. Rom, Italien.
16.55 Eldsjälar – den lekande skolan
17.25 TV-nytt
17.30 Gröna rum
Vi bekantar oss med rosor i England och på Jylland.
18.00 Just så-historier
18.13 Våra djur: Ko
18.15 Minimyror i Kenya
18.22 Ulla
18.30 Fångad av en sång
Allsångsevenemang från Åminne Folkpark i Malax, Österbotten. Gäster i programmet är Caroline af Ugglas från Sverige, de finlandssvenska musikbröderna Anssi och Henri Växbys duo Icons Of Elegance. Sångaren och låtskrivaren Fredrik Furu, samt mångsysslaren Niklas Rosström.
19.30 TV-nytt
19.45 Fyren: Tankar
På gården satt fruarna och utbytte tankar.
20.00 Nick Bakers kufiska djur
Stjärnmullvaden är kanske ett av de fulaste djuren på vår jord, men de 22 tentaklerna runt munnen gör att den blixtnabbt kan fånga sitt byte.
20.50 VM i simning
Finaler. Rom, Italien. Kommentator: Refereras på svenska av Kaj Kunnas och på finska av Hannu-Pekka Hänninen.
21.30 Pinsamt
Del 6 av 10. Middag bland vänner. Dansk komediserie om den tillmötesgående Frank som alltid lyckas trampa i klaveret.
21.55 Norge runt
Möbelsnickaren. Det börjar bli ont om skickliga möbelsnickare.
22.00 TV-nytt
22.10 Höök
Svensk kriminalserie. Del 2 av 12. Brutala våldsdåd skakar traktens invånare; någon torterar sina offer på ett likartat sätt innan de mördas.
23.10–23.38 Mötet
Vispoeten Stefan Sundström träffar prästen Olle Carlsson.

ÅLANDSKANALEN
Kl 18:30, 19:30, 21:30, 22:30, 23:30

Nyheter och sommar-tv med Åland24

ÅLANDS RADIO 91.3 MHz
5.30 Musik. **6.45–10.00** Gomorron. Med Heidi Grandell. **6.55** Ålandsnytt. **7.00** Aktuellt. **7.30** Ålandsnytt. **8.00** Aktuellt. **8.30** Ålandsnytt. **9.00** Väderprognos direkt från SMHI. **9.30** Ålandsnytt. **10.00** Sommarprat. **11.30** Ålandsnytt. **11.40** Musik. **11.45** Låshörnan. **12.00** Aktuellt. **12.10** Musik. **12.15** Kulturen. **12.30–16.00** Mittpådan. Med Tom Wiklund. **13.00** Ålandsnytt. **13.03** Rätt skall vara rätt. **14.00** Ålandsnytt. **14.03** Lyssnarnas telefonönskemusik. **15.00** Ålandsnytt. **16.00** Aktuellt. **16.15–17.45** Åland idag. Med Albin Dahlin. **16.15** Picknick. En aktuell person bjuder på picknick och vi får lära känna människan bakom nyheten. Sänds i repris på söndag kl 12:00. **17.00** Ålandsnytt. Sänds även 19:00 **17.45** Kulturen. Repris. **18.00** Aktuellt. **18.03** Ålandsnytt. Sänds även kl 20:00. **18.06** Musik. **18.30** Gäst i Gomorron-studion. Repris från Gomorron. **18.40** Musik. **19.00** Ålandsnytt. Repris från kl 17:00. **19.10** Åland idag. Repris från 16:15-17:00. **20.00** Ålandsnytt. **20.03** Åland idag. **20.40** Låshörnan. **20.55** Musik. **21.00–22.30** Sommarprat.

Se det med egna ögon

www.24.ax

6.55 Ettans morgon-tv [35351157]
9.30 Vägen till Avonlea [3799515]
10.20 Tula Finland [1645374]
Jultomtens land.
10.50 Havshelsingfors: I ångarnas kölvatten [6934770]
11.00 Tv-nyheter [22003]
11.05 YLE News [2855119]
11.10 Tillbaka till Aidensfield (R) [1652683]
12.00 Ettans morgon-tv: Dagens rubriker [69312]
13.00 Waterloo Road – skolliv [53596]
13.55 365 dagar – Reijo Kela videodagbok 1999 [6887428]
Danskonstnären Reijo Kela spelar varje dag in en kort dans och rör sig alltid från höger till vänster i bilden.
14.15 Levengood från Finland [13577]
15.00 Tv-nyheter [81931]
15.05 Fader Dowlings mysterier [3421645]
15.50 Hundra ord: Luode [7538190]
16.00 Sjukhuset i Holby City [25954]
17.00 Tv-nyheter [34206]
17.08–17.55 Tillbaka till Aidensfield [300208770]

18.00 Tv-nyheter och väder [39190]
18.20 Dagens ansikte [2508732]
18.30 Familjen Ser-rano [9226190]
20.03 En sann historia: Rast-lösa själar [300000867]
20.30 Tv-nyheter och väder [83374]
20.55 Sportrutan [3910119]
21.00 P.S. [9113799]
FILM Amerikanskt romantiskt drama från 2004 om en frän-skild kvinna i 30-årsåldern som möter en kille som liknar den hon var kär i när hon gick på gymnasiet. Regi: Dylan Kidd.
22.35 Deckartid: Polisens vardag [6123157]
Del 5 av 10. Deckare som skildrar polisers och brottslingars vardag har stor efterfrågan, men hur realistiska är skildringarna?
23.15 Tv-nyheter [8470003]
23.20 Prisma: Fröjägarna [5337003]
Forskare letar efter frön från urgamla kulturväxter vars gener är härdade att klara av radikala klimatförändringar.
0.10–6.55 Nyhetsfönster [15985436]

6.00 Tellus-frågesport [4219751]
6.50 Lilla tvåan [1850867]
8.50 Gänget och jag [6434751]
9.15 Regionala nyheter [4184206]
9.15 Nyheter från Nyland [9814409] **9.25** Nyheter från sydöstra Finland [9803393] **9.35** Nyheter från sydvästra Finland [9186770] **9.45** Nyheter från Tavastland [9895374] **9.55** Nyheter från mellersta Finland [9824886] **10.05** Nyheter från östra Finland [9176393] **10.15** Nyheter från Österbotten [9172577] **10.25** Nyheter från norra Finland [9196157]
10.35 Sommern [5101751]
11.35 Lilla huset på prärien [6111664]
12.25 Gårdagens Finland ur filmperspektiv [9098935]
12.50 Familjen Suominen är här igen [5385867]
14.25 Hovimäki (R) [72732]
15.10 Lilla huset på prärien [5679751]
16.00 Sommern [85765]
17.00 Nicke Nyfiken [48374]
17.23 Lilla tvåan [300867428]
18.00 Emily [42935]
18.50 Tv-nyheter [5992138]
19.00 Regionala nyheter [15461]

19.10 Sportrutan [7473393]
19.15 Tvåans sommarväder [7470206]
19.20 Supernanny [6382041]
20.00 Elenas öde (F13) [94751]
Oroligheterna i Ryssland leder till ett blodigt uppror, från vilket mängden judisk familj måste fly för sitt liv.
20.50 Inrikesprofilen [9070480]
Vardag och märkvärdigheter även annanstans än i trängsel-Finland.
21.00 Aktuella Tvåan [43041]
21.50 Tv-nyheter, väder och sport [3074732]
22.05 Dolly, skådespelerska [2786770]
22.50 1900, del 1 [35197157]
FILM Italienskt drama från 1976. Imponerande epos om Italiens och fascismens historia under första hälften av 1900-talet. I rollerna: Robert De Niro, Gérard Depardieu.
1.25 Tellus-frågesport [94251558]
2.00 Frågespel [3386707]
3.00 Dolt ord [3380523]
4.00 Sudoku [3399271]
5.00–6.00 Frågespel [3473287]

6.00 MTV3 Chat [734461]
7.00 Semesterväder och MTV3.fi [1167645]
9.00 Känslor och dofter [9323003]
Plötsligt förra vintern. En amerikansk underhållningsserie om livet i Genoa City.
9.45 Smaker [1373190]
9.55 Semesterpengar [1379374]
10.05 Gökboet [6508515]
10.55 Vad ska vi äta idag? [9554935]
11.00 Köpkanalen [572683]
12.00 Astro-tv [401596]
12.30 Sommarcaféet [584428]
13.30 Semesterpengar [334935]
14.05 Djungelfamiljen [118119]
15.00 Vad ska vi äta idag? [366190]
15.05 Dolda liv [5594683]
15.30 Dolda liv [732119]
15.55 Dolda liv [6505041]
16.25 Semesterpengar [643480]
16.50 Läkarna [9463848]
En bättre kumpan. Amerikanskt diskussionsprogram.
17.40 EastEnders [691393]
Inte så lätt. Brittisk dramaserie.
18.15 EastEnders [611157]
18.50 Vad ska vi äta idag? [5242916]
19.00 Sjuans nyheter [769577]
19.10 Kauppalehtis ekonomi-

nyheter [382848]
19.20 Resultatrutan [2713848]
19.25 Dagens väder [2738157]
19.30 Härliga trädgårdar [970041]
20.00 Familjeband [135080]
20.55 Pilanpäiten [7899157]
21.00 Bevisligen skyldig [686225]
Del 1 av 2. Blåklädda i kö. Amerikansk dramaserie om detektiven Lilly Rush.
22.00 Tians nyheter [120664]
22.15 Dagens väder [1552312]
22.20 Resultatrutan [9946393]
22.30 C.S.I. Miami [811225]
Om blickar kunde döda. CSI bekantar sig med kläduppvissningens ädla konst när teamet undersöker mordet på en manlig modell.
23.25 C.S.I. Miami [7233393]
CSI undersöker mordet på en politiker som har fifflat på bostadsmarknaden.
0.20 L-ordet [5679320]
Tina testar sina känslor för män och Danas och Laras relation sätts på prov.
1.20 Semesterpengar [9039271]
2.20–6.00 MTV3 Chat [45631287]

debatt

Gör något av gamla Alvas bar

Åland är korrumperat

■ **Mitt i** Mariehamn, i hörnet Norra gatan Ålandsvägen, står en stor outnyttjad affärslokal eller allaktivitetshus och väntar på hyresgäster, nämligen före detta Sabina – Alvas bar.

Undertecknad har försökt hyra lokalen till ett nytt affärscentrum, antikaffär, museum, kaféhörna. Dessutom skulle konkurrenter, konstnärer och hantverkare rymmas under samma tak. Konceptet kunde även gynna Mathis-hallen.

Direktören för huset var positiv, lovade ge svar. Ännu har inte isen smultit fastän sommaren varit relativt varm.

Till sist, många äldre prylar bör bevaras åt eftervärlden.

Tom klubb. Nattklubben Alvas, som ligger under livsmedelsbutiken Hallen vid Ålandsvägen, stängdes 2006. Tidigare hette den Sabina och Medley. Arkivfoto: JONAS EDSVIK

■ **Angrepp** på landskapsregeringsledamöter får man inte syssla med. Då får man sin text refuserad av tidningens insändarredaktör. Yttrandefriheten står på spel.

Beror detta på att Finland är ett krigförande land? Finska styrkor krigar i Afghanistan för en av världens mest korrumperade regeringar. Utrikesministern säger att det är oansvarigt av forskare att uttrycka sej så. Att han som en klok man säger detta är för insatta obegripligt.

Motsägelser är vanliga i Finland som genom sitt valstöd och statligt ägda bolag gör som dom tycker, i konkurstillstånd och med statsministern välsignelse. Har påstått det tidigare och gör det igen.

Åland och Finland hör också till de mest korrumperade länderna i världen. Åland har ministrar som inte svarar på folkets frågor. De är av största samhällsintresse, men av skräck för att bli innotade i ett hörn av utfrågare som kan locka fram svar på frågor de aldrig tänkt besvara, låter de bli.

Undertecknad kommer att delta som kandidat i nästa val och då om inte förr kommer mycket obehagliga saker att diskuteras framför mediernas mikrofoner och kameror. Ett gott råd till mången eventuell kandidat. Backa ur redan nu med flaggan åtminstone på halv stång. Det blir inte kul. Jag lovar.

Kurre i Jurmo

Svar: Det stämmer att insändarskribenten fått en tidigare insändare refuserad. Även om toleransnivån för kritik mot högt uppsatta politiker är hög, finns det en gräns för vad som bli alltför osakligt. Det är inte en fråga om yttrandefrihet. **Red.**

MESSA NYAN

Sänd SMS/MMS till 0457-3234444

■ Vi är några som undrar hur det kommer sig att det nu kostar 15 euro att gå in på Arken när det i vanliga fall kostar 5 euro om man är där före tolv? Kan förstå det om det varit något känt dansband eller storhelg. Om ansvarig på Arken kan svara vore vi tacksamma. **Besvikna stamisar.**

Svar: Arkipelags vd **Ann-Louise Djupsund** kommenterar messet: –Rockoffveckan är den mest besökta under hela året, och därför brukar vi höja priset. **Red.**

■ Månadens taggigaste risbuske till Elgiganten! Var där och skulle köpa tv, 42 tum på kampanj. Kom direkt då butiken öppnade, stod i kö i tjugo minuter, och sen säger de att dom är slut! Vad hände med er policy? Och vad var det för kampanj när man bara har fem tv:n att sälja? Enligt policyn är ni skyldiga mej en motsvarande för samma pris! Jag hade sparat för ett sånt har erbjudande men, fy heller för er! Har inte mycket till övers för er oproffsiga stil! **Väldigt besviken och arg kund!**

Svar: Från Elgigantens sida vill man inte kommentera messet mer ingående men uppmanar kunden att ta kontakt. **Red.**

■ I reklamen utlovar Avancia luftkonditionering på nya stället. Det skulle vara skönt om den vore på nån gång, för nu är man ju svettig när man bytt om. Har påpekat saken men inget händer. Varför? **040.**

Svar: Peter Meklin vid Avancia kommenterar messet: –De justeringar som krävs för att få luftkonditioneringen för så stora ytor att fungera gör man inte på en kvart,

men det blir bättre. Meklin tror att barnsjukdomarna går över med tiden. Redan nu tycker han att luften är mycket bättre än på gamla Avancia: –Men i den gruppsal som ligger åt väster behöver vi få markiser eller persienner för fönstren. **Red.**

■ Sören Sundqvist är en exakt kopia av Marlon Brando i unga år. Vi har en kändis här. Det ni!! **BRANDOFAN.**

■ På Arcada måste man kunna finska. När jag sökte dit ifrågasatte dom hur jag som ålänning skulle klara det när studierna var enbart på finska... **0457.**

Svar: Arcada är en svenskspråkig skola, men olika linjer ställer olika språkkrav. Det finns också engelskspråkiga linjer. **Red.**

■ Dagens största risbuske till dig som hade med dig ett litet spädbarn på Rockoff fredag kväll. Antingen skaffar man barnvakt eller så stannar man hemma. För i den volymen (= basdunket) så kan vem som helst få hörselproblem utan hörselskydd. **0457.**

■ Märkvärdigt, att ni är tvungna att köra gräsklippare så fort litet grönt visar sig. Låt oss slippa ljudföroreningar över lördag och söndag åtminstone. **Please.**

■ Har du glömt dina glasögon i Café Bönan på lördagen? Vi har hittat dem. **040.**

■ En svartvit katt saknar hem. Sakerligen en bortsprungn hemmakatt, en social och välgödd hona. Följde efter oss från Mariebad. **040-3611832.**

■ Dessa vikingar, vilken kämpaglöd! Ni är beundransvärda. Hoppas alla återvänder nästa år. Tack och på återseende! **0457.**

■ Så om polisen inte är beväpnad så beväpnar sig inte rånare med tunga vapen? Det dummaste jag hört! Polisens vapen är en självklarhet! **0457.**

■ Hittelön till den som hittar blå damcykel av märket Peugeot. **Ring 0457-5483091.**

■ Det finns fortfarande tid att fixa sommarjobb! Kom igen nu alla drönare. **050.**

■ Det är loppis på torget 29/7 sen blir det alla onsdagar till 26/8, då är sista gången. **0457.**

■ Du, Brell jag kan upplysa dig om att de är sådana som beväpnar sig för att kunna "försvara" sig mot andra än polisen. Kanske du skulle vilja vara polis och gå in och stopp ett bråk bland missbrukare eller beväpnade? **0400.**

■ Lila oläst Monark finns att avhämta på västra ändan av Mariegatan. **0457.**

■ Röd Crescent finns i hörnet av Östernäsvägen och Solstrandstigen. **0457.**

■ Pink damcykel i hörnet av Östernäsvägen och Lövstrandsvägen. **0457.**

■ Många är ju ansvarslösa! Själv är jag ansvarsfast! **050.**

■ Det kan ju vara nära ögat ibland! Varför inte nära näsan, eller munnen? **050.**

■ Turister är som flugor... surrar och är i vägen, stör nattsömnerna! Svåra att få tag i när det ska redas upp! **040.**

■ Äntligen är Rockoff slut för denna gång. Hoppas politikerna tar sitt förnuft tillfånga och stoppar det i fortsättningen. Stan ser ju ut som en svinstia under Rockoff-veckan, med spyor och krossade flaskor överallt. **Trötter.**

■ Det är bra att personalen tuggar tuggummi så att dom inte har dålig andedräkt när dom bemöter oss kunder. **0457.**

■ Tjejen i receptionen på Godby hälsocentral: du kanske inte är sjuksköterska, men väl en riktig ängel! Tack för all hjälp och allt stöd! Du är guld värd! **Klanten med knät.**

■ Jag förstår inte er som klagar på Vikingamarknaden. Häftig orientalisk dans med svärd, sjöslag, gycklare, teater, musik o huvudsaken: stämningen, för bara inträde! **T.**

■ Ni borde ha en egen spalt för alla dom efterlysningar angående förloade/stulna föremål från Indigo som man nästan utan undantag kan läsa om på messasidorna. Varken bankkort, kläder eller telefoner är säkra. Kanske restaurangen då får upp ögonen och bättrar på säkerheten, med till exempel garderob och fler kameror. Kanske tjuvigorna där sticker då med. **Hälsningar från en drabbad.**

■ Bjuda och sälja är inte samma sak. Inte gäster och passagerare heller för den delen. Ena betalar och andra är gratis. **Brell**

■ Tjena Monkey Honda-åkare, jag diggar Monkey. Hoppas ni också gör det! **0457.**

■ Du arg undrande ungdom. Vad gjorde ungdomarna på somrarna innan Rockoff fanns? **0457.**

■ Måndag tjejen i röd t-skirt i

kiosken på Gudingen va söt. **H. Resenär.**

■ Ålands överlägset godaste bakverk/kaffebröd köper man på Konditori Choklad! Mvh **Tärtan.**

■ Nån som vill köpa 10 st Stallhagenaktier för utgångspriset? 100 euro styck. Mvh **börshaj.**

■ Bra ledare, Fredrik, om miljö i måndagens tidning. **040.**

■ Varning för trapporna i Alan-dica. Det syns inte var det svarta

golvet slutar och trapporna börjar. **0457.**

■ Se till sen, alla "martyrer", att ni håller er hemma om ni är krassliga! **050.**

NYANS ROS

... till det otroligt duktiga "slättergänget" på Björkör! **Tillsyningsmannen** rosar.

... till **den som hittade** min armbandsklocka. Mvh **M Mäkilä.**

Dagens MMS-bild

Så här stora blåbär har vi i skogen på vår bakgård. :-) Anton.

HÄLGE

ZITS

”Men skarven är lätt att hata. En utmärkt fiende, med andra ord. Lätt att koncentrera sina ilskor på.

SOCIOLOGEN THOMAS ROSENBERG KOLUMNERAR I HBL

ledare

Fredrik Sonck

Epost: fredrik.sonck@nyan.ax

Telefon: 528 406

På nytt Cecilia Lindvall

Associera mera

Det här med minnesträning är förvånansvärt intressant. Associering är nyckeln för att minnas och jag kommer oftast att tänka på en särskild sådan min kusin lärde mig när jag var liten. Då jag tragglade med de finska orden för alla regnbågens färger kunde jag aldrig minnas skalan utanför. Vad är grå nu igen?

Tänk på elefant, säger hon.

Vad? Hur ska jag komma ihåg att grå är harma genom att tänka på en elefant? Det fungerade och det är troligen enda ”färgen” på finska jag kan plocka fram ur minnesbarken på två röda.

Exemplet kan tyckas banalt, men faktum är att associering till ett ting, en händelse eller en känd person ofta är = att minnas. P3 hade för några veckor sedan ett snack med en kille som kunde rabbla upp över 200 av pi:s decimaler. Ur minnet! Programledaren skulle inte vara sämre och slog vad med en kollega om att han inom två veckor skulle göra samma sak. När två veckor gått sattes han på prov. Och briljerade. Siffrorna drog han fram en efter en i rätt ordning.

Han förklarade att han inte på något sätt är ett mattesnille eller har någon särskild fabless för det här med decimaler, utan ville visa att vem som helst – ja, faktiskt – kan lära sig klara detta minnesprov.

Hur det gick till? Jo, för varje tvåsiffrig kombination tänkte han på en person och en händelse. Jag tror Carolina Klüft var med på något hörn och gjorde något riktigt konstigt. Ungefär knaprade på en trädbark ute i skogen. Sedan kom Ulf Ekberg och flög förbi med sina sparvingar. Eller något. Klüft är nummer 24 och Ekberg nummer 35.

Alla tal bjöd på sin historia och tillsammans bildade siffrorna en lång berättelse. Som var riktigt konstig men det är där knepet ligger.

Ta en känd person, sa han. Låt den göra något riktigt märkligt. Du skrattar nog när du ser det framför dig, därför blir det intressant och när något väl eggar intresset minns vi bättre.

En företeelse de flesta av oss känner igen är när man står på festen eller konferensen och hälsat på dem man inte träffat tidigare. Artigt tar man i hand, ler mer eller mindre fånigt för ett gott första intryck och säger sitt namn i vanlig ordning. Personen mitt emot var kanske supertrevlig och såg intressant ut, men det är ändå förgäves att försöka komma ihåg denna människas namn. Koncentrationen under handskakningen låg närmare hundra procent på ens egen presentation.

När läget senare blir knivigt och ”du” börjar bli oerhört opersonligt samt utslitet är förhoppningen att någon annan, som inte känner ens nya bekantskap ifråga, ska komma fram och vilja presentera sig. Där fick man en andra chans. Men så händer det igen. Namnet är totalt borta. Varför ska det vara så svårt att minnas Anna, Karin, Viktor, Janne, Berit, Hasse, Peter osv. osv?

Men om Berit också är min moster som älskar gröt, kan jag tänka på nya Berit i en kast-rull med lock på huvudet och min bekantskap blir genast både rolig och jag minns hennes namn. Socialt överläge på festen eller konferensen och minnesförmågan över lag tränas upp. Associera mera, där ligger nyckeln.

Får jagas. Skarven har blivit något av en symbol för allt ont som drabbar skärgården, men en friare skydds-jakt är en rimlig åtgärd för att begränsa de skador som de svarta fåglarna orsakar. Arkivfoto: ERKKI SANTAMALA.

Ansvarsfull skydds-jakt är rimligt

Skyddsjakten på skarv blir friare på Åland. På rikssidan applåderar skärgårdsbefolkningen beslutet och hoppas att Finland följer Ålands exempel. Skarven gör onekligen en viss skada, men samtidigt har den blivit en symbol för allt ont som drabbar skärgården.

Hufvudstadsbladet i torsdags kolumnerar sociologen **Thomas Rosenberg** på ett förtjänstfullt sätt om skarven. Han konstaterar att den egentligen är en perfekt fiende, den sprider död och förintelse omkring sig och är skrämmande i ”sin urtida uppenbarhet där den glider fram över vågtopparna, eller sitter i tysta klungor på hållarna”.

Inte nog med att de kobbar och skär skarven slår sig ner på dör av skarvens avföring, den sätter också i sig stora mängder fisk. I antikarvpropagandan figurerar bland annat en bild där en skarv sväljer en gädda i kilosklassen. En del oroar sig för sin utkomst som fiskare eller turistföretagare.

Som fiende betraktad är skarven idealisk också av den anledningen att den går att bekämpa, skriver Rosenberg.

Han har antagligen helt rätt. Skarven har blivit en symbol för en stor del av den frustration många känner över de förändringar som sker i skärgården. Det handlar om avfolkning, minskade utkomstmöjligheter, ett hav som mår allt sämre och sälar som åter upp fångsten för yrkesfiskarna.

De flesta av de här problemen är mycket svåra att göra något åt. Den åldrande be-

folkningen visar på en olycklig trend som drabbar alla glesbygder. Problemen med Östersjöns tillstånd är svårgripbara. Sälar som specialiserat sig på att stjäla fisk ur fiskarnas bragder är oerhört skickliga på att undvika jägarna och är dessutom är de söta.

Men skarven, den fulingen, den kan man i alla fall komma åt. Bara myndigheterna inte sätter käppar i hjulen kan man skjuta bort delar av stammen. Ta ödet i sina egna händer, som man alltid gjort glesbygden.

Så visst har skarvfrågan blivit en symbolfråga. För med tanke på alla utmaningar skärgården står inför är skarvstammen nog en av de mindre.

Ändå är beslutet att tillåta skyddsjakt försvårbart, så länge jakten sker under kontrollerade former och antalet skjutna skarvar registreras. Hittills har jakten antagit mycket blygsamma proportioner.

Skarven är i ärlighetens namn inte heller utrotningshotad och om en utökad skyddsjakt gör nytta så är den rimlig.

Visst präglas många skravdiskussioner på nätet av samma, ganska otrevliga, blodtörst som brukar synas då det gäller andra djur

som anses hota civilisationen i glesbygden (inte bara skärgården). Tongångarna påminner om de som hörs om rovdjur som varg, björn och lo.

Skillnaden är att dessa djur verkligen är sällsynta och helst borde flyttas då de kommer för nära människan. Fallet skarven är annorlunda och handlar i högre grad om samma sak som rådjurs- och älgjakten – att förhindra att stammen blir för stor.

Låt oss till sist hoppas att den åländska skarvjakten sköts snyggt. Det innebär bland annat att man som **Johan Mörn**, den hittills flitigaste skarvjägaren, tar till vara på köttet. Att se skarven som en resurs är vettigt både ur en ekologisk och ur en politisk synvinkel. Åland behöver inte uppmärksamhet för att skjutna skarvar ligger och ruttnar bort på något skär.

KOMMENTERA LEDAREN PÅ

nyan.ax

Nya Åland

Grundad 1981. Ut kommer måndag, tisdag, onsdag, torsdag och fredag. Medlem av Tidningarnas förbund. Kontrollerad upplaga 2008: 7.349 ex.

FÖRLÄGGARE

Nya Ålands Tidningsaktiebolag

ADRESS

Pb 21, 22101 MARIEHAMN
Uppgårdsvägen 6
Öppet mån-fre kl 8.30-16.15

KONTAKTER

Tfn (018) 23 444 (kl 8.30-16.15)
Nyhetstips: Ring, skicka SMS eller MMS 0457 323 4444
e-post: redaktion@nyan.ax

Nya Ålands hemsida
www.nyan.ax

Annonsavdelning och administration: fax (018) 23 450
Redaktion: fax (018) 23 449

DISTRIBUTION

Vid utebliven tidning ring Posten tfn 22 777 vard kl 7-14 övriga tider telefonsvarare.
Nya Åland: tfn 23 444 vard kl 8.30-16.15.

REDAKTIONEN

Chefredaktör & ansvarig utgivare: Nina Fellman
fn (018) 528 441
nina.fellman@nyan.ax

Nyhetschef: Anna Björkroos/Malin Tillström
tnf (018) 528 442
sport@nyan.ax

Politisk redaktör: Annika Kullman
tnf (018) 528 455
annika.kullman@nyan.ax

Familjeredaktör: Patrik Dahlblom/Nina Smeds
tnf (018) 528 451

Kulturredaktör: Jan Kronholm
tnf (018) 528 466
kultur@nyan.ax

Sportchef: Johan Larsson
tnf (018) 528 462
sport@nyan.ax

ANNONSAVDELNINGEN

Delice Lindegren
tnf (018) 528 457
annons@nyan.ax

ADMINISTRATION

VD: Stefan Norrgrann
tnf (018) 528 447
stefan.norrgrann@nyan.ax

Ekonomichef: Katrin Lindqvist tfn (018) 528 446

Prenumerationer: Margareta Sävstrand
tnf (018) 528 443
prenumeration@nyan.ax

TRYCKERI Consa Print Ab, Mariehamn, ISSN 0359-1414

PRENUMERATIONSPRISER 1.2.2009

Fortlöpande helår..... 189 €
Halvår..... 97 €
kvartal 49 €

STOPPTIDER FÖR ANNONSER				
Publiceringsdag	Eller text & mindre annonser	Annonser större än 600 mm	Färgannonser	
Månd	fre kl 12	tor kl 14	tor kl 14	
Tisd	mån kl 12	fre kl 14	fre kl 14	
Onsd	tis kl 12	må kl 14	må kl 14	
Torsd	ons kl 12	tis kl 14	tis kl 14	
Fred	tor kl 12	ons kl 14	ons kl 14	
Lörd	tor kl 14	tor kl 12	tor kl 12	
Torget: onsdagar kl 12.00.				
Tel. 0600-9-1219. 5,05 € + lsa				
Kartorna i Nya Åland är publicerade med tillstånd av Lantmäterverket. © lantmäterverket, tillstånd nr 364.				

M:HAMN 02.55 L 13.45	→	ÅBO 07.00/08.15 → 19.15/20.15	→	M:HAMN 13.35 → 00.40 L
M:HAMN 23.55	→	H:FORS 09.55/17.00	→	M:HAMN 04.15

Transport till/från Mariehamn-Långnäs skall förbeställas
Passagerare med el. utan fordon skall vara på plats i check-in sen. 30 min före avg. varefter incheck./bilj.försäljn. ej kan garanteras

M:HAMN 04.25 13.45 00.45 L	→	STOCKHOLM 09.30 /17.00 → 18.15 /19.30 → 06.10 /07.10	→	M:HAMN 23.45 → 02.50 L → 13.35
-------------------------------------	---	---	---	---

L = Långnäs

Torggatan 14, tel 16 711 eller 06001 74552 alla dagar kl. 08.00–21.00
(1.64€/besvarat samtal+alltid lns/msa)

TALLINK	Check-in senast 30 min. före avgång
Sthlm - Mariehamn - Tallinn	
17.45 – 00.50	→ 01.00 – 10.00
10.00 – 05.00	→ 04.50 – 18.00

Torgg. 14 • www.tallinksilja.fi
tel 16 711 el. 06001 74552
(1.64 €/besvarat samtal + alltid lns/msa)

ÅLANDSTRAFIKEN t o m 30.8.2009

M:hamn	Kapellskär	Stockholm	Fartyg
07.30	▶ 08.30	ca 10.00	Rosella
12.45	▶ 14.00	ca 15.30	Rosella
18.30	▶ 19.30	ca 21.00	Rosella
12.00	◀ 09.00	07.10	Rosella
18.00	◀ 15.00	13.10	Rosella
23.00	◀ 20.00	18.10	Rosella

Buss Stö–Kap avg från Cityterminalen 1h 50 min före fartygets avg. Buss Norrtälje–Kapellskär ca 45 min före fartygets avg. Även buss Kap–Stö (färdtid ca 1h 20 min) efter fartygets ank. Bussen går via Norrtälje.

Kontakta vår resebutik för bussanslutning till Uppsala.

Åland–Stockholm dagligen				Åland–Finland dagligen			
ÅLAND		STOCKHOLM		ÅLAND		ÅBO/H:FORS	
01.10 L	▶	06.30		03.30 L	▶	07.35	Åbo
04.35 M	▶	09.40		14.25 M	▶	19.50	Åbo
09.55 M	▶	15.30		23.45 M	▶	10.00	Hel
14.25 M	▶	18.55		14.10 M	◀	08.45	Åbo
14.10 M	◀	07.45		01.00 L	◀	21.00	Åbo
23.35 M	◀	16.45		04.25 M	◀	17.30	Hel
07.45 M	◀	18.00					
03.20 L	◀	20.10					

Biljettförsäljning, incheckning och ombordstigning avslutas 10 min före ordinarie avgång. Bokad bil skall vara incheckad och klar att köras ombord senast 30 min före ord avgång.

VIKING LINE

Storagatan 2, tel 260 11, bokn 262 11
www.vikingline.ax

dagens turist

”Man missar många dofter när man kör bil”

Rolf och Ann-Marie Jansson från Växjö i Småland ligger och so-lar vid Lemströms kanal.

Sina läderstall har de tagit av sig till hälften och motor-cyklarna väntar på parkering-en. De betraktar roat män-niskor på andra sidan kanalen som drar upp fisk efter fisk. I tre dagar ska de njuta av lug-net på Åland och susa längs landsvägarna. Nästa stopp blir ett dopp vid Lumparsunds hopptorn.

Vad är tjusningen med att åka mc?

–Friheten. För mig som är en kontrollmänniska annars är det en njutning att bara få sitta bakom Rolf och åka med, säger Ann-Marie.

–Att ligga i vägrenen och titta på nyslagen hö och känna doften av klyvd ved, koskit och blommor. Och i varje ny kurva känner man en ny doft och ser nya blommor. Man missar mycket när man åker bil egent-ligen, säger Rolf.

Hur länge har ni åkt?

–Bara fem år, det var väl gubb-

Gillar lugnet. Rolf och Ann-Marie Jansson kände ett lugn så fort de klev av färjan i Mariehamn.

syndromet som slog till, skrattar Rolf.

–Jag är faktiskt lite stolt över att jag började åka mo-torcykel vid 60-årsålder, säger Ann-Marie.

Är man aldrig rädd?

–Nej vi kör försiktigt och inte så snabbt. Vi tillhör inte kate-gorin som vill leva på gränsen och utmana ödet.

Ska ni åka på några läng-re resor med hojen?

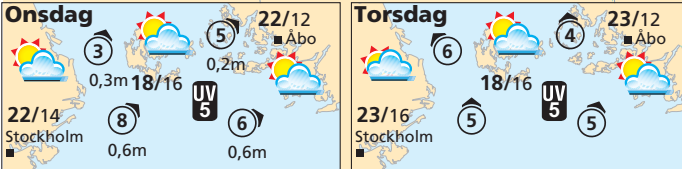
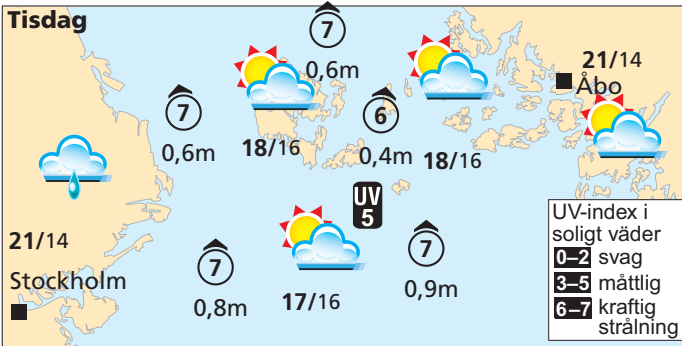
–Vi har sagt att vi inom fem år ska göra en resa i Norge, och gärna nere i Europa också.

Kan ni tipsa om något in-tressant att se i Växjö?

–De femton glasbruken som utgör Glasriket och utvand-rarmuseet. Vårt universitet är också populärt tack vare det fina campuset.

Text och foto:
TANJA LÖNNQVIST

vädret

I går kl 15	temp.	moln.	max.	datum	min.	datum
Jomala	19	☁	+20,5	20.7.	+11,8	26.7.
Åbo	19	☁	+22,3	23.7.	+9,2	23.7.
Helsingfors	22	☁	+23,1	24.7.	+13,1	23.7.
Stockholm	20	☁				

temp. vind m/s

Nyhamn	18	SSV	6
Märket	16	SSO	5
Kumlinge	20	VSV	4

Vattenståndet i går kl 15

Föglö +15 cm	Åbo +18 cm
--------------	------------

Solen i dag

Upp	Ner
Mariehamn 5:12	22:20
Helsingfors 4:51	22:00
Stockholm 4:25	21:22

Utomlands i går

Köpenhamn 20	Madrid 34
Oslo 17	Rom 30
Bryssel 24	Aten 33
Moskva 22	Las Palmas 27
London 17	Phuket 30
Paris 17	Peking 28

METEOROLOGISKA INSTITUTET

Värdertjänsten Tel.060010600 3,95 /min +Isa

dagens rätt

Grekisk sallad

2 gröna paprikor
2 gula/ röda lökar
4-5 tomater
1/2 stor gurka
3/4 dl vinägersås
ca 200 g fetaost
svarta oliver

Klyv, kärna ur och strimla paprikorna, skiva löken tunt, skär tomaterna i klyf-tor eller skivor och gurkan i stavar.

Lägg alla ingredienser i en vid skål, häll såsen över. Strö över osten och till sist oliverna.

Servera salladen med gott bröd som bryts i stora bitar och går att suga upp sås med.

TIPSA 0457 313 4444

MESSA 0457 323 4444

RING 018 23444

Är du en orolig
anhörig?

Ring

13 000
dygnet runt

drogfri.ax

SFAMP

**Ha en bra dag
– ta en tur till
Kobba klintar**

**Avgång från
Fiskehamnen
alla dagar kl. 13.00**

Bli stödmedlem du också – vi behöver dig

frakt ingår i priset

trän 97€

Konst-växter
Mycket natur-trogna natur-stams-växter

Priset inkl. moms

BALTIC PRODUKTER AB
Torggatan 13A (ovanpå Sittkoffs)
Tel. 16 929 - Fax 16 429

JABO
UTSÄLLNING

**Stugor
Bodar
Skärmar
Staket**

Välkommen in och hämta din katalog!

colorama **Färghuset**

Möckelörendellen tfn 16 216 Öppet: vard 9-17, lörd 10-14

**FÖLJ
SJÖVÄDRET**
med
Nya Åland

Sjövädret som sms

För aktuell
sjöväderprognos skicka:
PROGNOS SJÖ MÄRKET
till 173521
Kostnad 60 cent

nyan.ax

BÄRGARN AB

**”Ring så
drar vi”**

21400